

Подільське СЛОВО

№22 (5281) П'ятниця, 1 червня 2018 року

16 сторінок

Запросіть «районку»
у свій гім!

Вартість передплати:
на 6 місяців — 93,11 грн;
на 3 місяці — 47,77 грн.
Передплатний індекс 61357

25 травня у навчальних закладах Тернопільського району відбулися урочисті лінійки з нагоди свята Останнього дзвоника. Воно завжди урочисте, радісне і водночас хвилююче. Для більшості дітей розпочалися такі довгоочікувані літні канікули, але не для випускників, які вступають у доросле життя. Для них шкільний дзвінок пролунав востаннє.

Як повідомив начальник відділу освіти Тернопільської РДА Василь Цаль, цьогоріч у 31-му закладі загальної середньої освіти навчання закінчили 3419 учнів району. З них — 281 випускник 9-х класів та 127 — 11-х. У 2018 році в районі є 11 претендентів на медалі: 8 учнів — на золоту, 3 — на срібну. Та для цього їм потрібно ще підтвердити свої знання під час ЗНО, що наразі триває.

Пролунав дзвінок останній, соловейком віддзвенів

Пролунав дзвінок останній,
Соловейком віддзвенів.

Ми йдемо в дорогу дальню
На очах учителів.

На душі бринить тривога,
Занімів порожній клас —
То дитинство босонозе
Проводжає тихо нас...

Голова ОДА Степан Барна нагадав, що протягом останніх двох років з державного бюджету на умовах співфінансування з місцевого бюджету у школу в Почапінцях було вкладено майже 6 мільйонів гривень. За ці кошти завершили зовнішній ремонт із перекриттям даху, а також утеплення фасаду й оновлення його за вимогами нового освітнього простору.

Цього сонячного травневого дня на подвір'ї Почапінської ЗОШ І-ІІІ ст. було гамірно, яскраво, весело, але водночас сумно...

14 випускників школи з трепетом у голосі та сльозами на очах дякували класному керівнику, педагогічному колективу та батькам за те, що зробили їхнє дитинство незабутнім, що проходили разом із ними через розчарування й успіхи, що підтримували, вчили та були їм вірними друзями всі ці роки.

У доросле самостійне життя випускників благословляли батьки й учителі, яких переповнювали емоції. Привітати усіх зі святом цього дня приїхали і гості — очільники області й району, які побажали молодому поколінню віри у власні сили, адже за ними — майбутнє України.

«Перед вами сьогодні відкриваються нові горизонти, держава потребує висококваліфікованих спеціалістів, які зможуть реалізуватися на своїй землі. Лише минулого року на території нашої області було створено понад сім тисяч нових робочих місць. Наше завдання — робити все для того, щоб люди не виїжджали на заробітки за кордон, а працювали вдома й будували щасливу державу. Вірю, що разом ми змінимо нашу країну», — зауважив під час вітального слова голова Тернопільської ОДА.

Хлопці та дівчата з барвистими стрічками «Випускник-2018» приготували для присутніх невеличкий сюрприз — пісню про школу та танцювальний номер. Після цього вони разом із першокласниками відпустили у небесну блакить кольорові повітряні кульки, загадавши заповітні бажання.

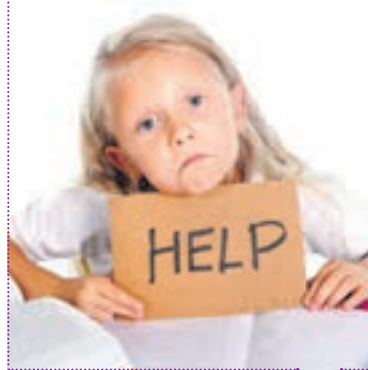
«Найкраща інвестиція будь-якої країни — це інвестиція в майбутнє, в наших дітей. Дуже приємно, що нині держава дбає про освіту в селі. Ми маємо, нарешті, можливість запропонувати сільським дітям освітні послуги не гірші, а навіть кращі, ніж у місті. Та основне — не стіни і ремонт, а школярі. Дорогі випускники, попереду на вас чекає дуже багато і цікавого, і складного. Це те, що буде формувати ваше особисте життя, життя держави, те, що стане предметом гордості ваших учителів, батьків. Бажаємо вам знайти власну життєву стежину, стати гідними громадянами нашої держави», — побажав 11-класникам Почапінської школи голова Тернопільської РДА Олександр Похилій.

Продовження на стор. 8.

Урядові програми.
«Рятуємо серця
України»

4

Як тобі
живеться,
школярику?

5

З архівів СБУ

7

Щоб мати
добрий
урожай

14

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59

www.lan.com.ua
e-mail: office@lanclaus.com.ua

Вибір - мега,
ціни - люкс!

МЕГА ЛЮКС

- телевізори
- холодильники
- морозильники
- пральні машини
- газові та електроніки
- інша побутова техніка

ЦИФРОВА ТА КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНІКА

вул. Тарнавського, 19,
тел.: (0352) 44-40-40, (067) 351 0 351
www.megalux.pro

СВЯТО ЗАМКУ

Замкова гора
м. Кременець
3 червня
Поч. о 13 год.

Офіційне | Колегія

Колегія РДА: обговорили «гострі» теми та напрацювали подальші плани

29 травня під керівництвом голови Тернопільської районної державної адміністрації Олександра Похилого відбулося засідання колегії РДА, на якому розглянули низку важливих для краю питань. У засіданні взяли участь члени колегії райдержадміністрації, сільські, селищні голови, керівники загальноосвітніх, культурних, медичних закладів, обслуговуючих підприємств, керівники відділів, управлінь райдержадміністрації, районної ради та представники ЗМІ.

Передусім, йшлося про заходи районної державної адміністрації з підготовки соціальної інфраструктури та господарського комплексу райони в осінньо-зимовий період 2018-2019 років. За словами т. в. о. начальника відділу розвитку інфраструктури та з питань цивільного захисту районної державної адміністрації Богдана Андрушківа, з метою своєчасної та якісної підготовки галузей економіки та соціальної інфраструктури району до роботи в осінньо-зимовий період 2018-2019 років райдержадміністрацією розроблено комплекс заходів з підготовки підприємств, установ і організацій, житлово-комунального, дорожнього господарства, підприємств промисловості, енергетики, транспорту та зв'язку, будівельної галузі, об'єктів освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту до роботи в осінньо-зимовий період.

«Великий обсяг робіт необхідно виконати промисловим підприємствам, установам і організаціям з підготовки до осінньо-зимового періоду роботи котельень та паливних систем. Також утеплити виробничі і побутові, адміністративні приміщення, провести герметизацію ввходів інженерних комунікацій, забезпечити ефективне використання наявного технологічного обладнання й устаткування. Керівникам сільськогосподарських підприємств необхідно вжити заходів щодо завершення до 10 жовтня поточного року підготовки до роботи спеціальної техніки для

забезпечення своєчасної очистки доріг, території тваринницьких ферм; забезпечити нагромадження в сільськогосподарських підприємствах необхідної кількості запасних частин, вузлів та агрегатів, паливно-мастильних матеріалів тощо. Силами комунальних підприємств необхідно провести комплексну підготовку до зими житлових багатоквартирних будинків з видачею паспортів готуваності, провести ревізію і ремонт засувок на мережі водопостачання і водовідведення, профілактичні ремонти свердловин, очисних споруд», — зауважив Богдан Богуславович.

Втім, це далеко не все. Масштабну роботу потрібно виконати і в закладах охорони здоров'я району, зокрема ремонт або заміну старих котлів на нові енергоефективні. Те саме стосується закладів культури Тернопільського району. Щодо закладів освіти, то до початку опалювального сезону потрібно провести перевірку димвентканалів котельень та пусконаладжувальні роботи автоматизації котлів у школах та ДНЗ здійснити перезарядку і доукомплектувати згідно з діючими правилами вогнегасниками; автоматизувати газові котельні системою сигналізації.

Про виконання районної соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2015-2018 роки на колегії доповідав в.о. головного лікаря районного територіального медичного об'єднання Іван Трач.

«Всього в районі за період епідспостереження (з 2000 року) зареєстровано 80 випадків ВІЛ-інфекції/СНІДу. З них: 10 дітей народжених (здорові), це — діти, народжені в СІВІ-інфікованими матерями, спостереження проводиться протягом 18 місяців, 2 дітей перебувають на спостереженні; 9 осіб вибули з району; 17 померли від СНІДу. Всього в 2017 році обстежено на СНІД 933 особи. Нині на обліку перебувають 44 ВІЛ-інфікованих, з них 12 хворих на СНІД», — зазначив Іван Михайлович.

Начальник відділу культури райдержадміністрації Віктор Райдер зазначив про роботу початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів району у 2017 – 2018 навчальному році.

Так, до послуг населення в районі функціонують два початкових спеціалізованих мистецьких навчальних заклади — Великобірівська музична школа з філією у селі Великий Глибочок і хоровим класом у селі Гаї-Гречинські, Острівська музична школа з філією у районному будинку культури. У цих закладах навчається 331 учень із 20 населених пунктів району. Цьогоріч школи закінчили 39 учнів (25 — Острівську, 14 — Великобірівську). Крім того, у музичних школах діють 14 дитячих і 7 вчительських творчих колективів.

«Варто зазначити, що Великобірівська та Острівська музичні школи належать до п'ятірки кра-

ських сільських музичних шкіл у Тернопільській області. Учні, викладачі та творчі колективи музичних шкіл протягом навчального року брали активну участь у регіональних і обласних мистецьких конкурсах і фестивалях, у яких перемогли та здобували призові місця. Вони є постійними учасниками районних масових заходів. Кращі випускники шкіл продовжують мистецьку освіту. Зокрема, в Тернопільському музичному училищі ім. С. Крушельницької навчаються 9 випускників, у Теребовлянському вищому училищі культури — 4. Щодо матеріально-технічної бази, то її потрібно зміцнити. Для цього протягом 2017-2018 років для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів придбано матеріальних цінностей на суму 70,2 тис. грн», — інформував очільник районного відділу культури.

На завершення розглянули питання про виконання програми розвитку фізичної культури і спорту. З районного бюджету на проведення заходів програми протягом 2017 року було використано коштів у сумі 250 тис. грн. З них 88 530,00 грн — на забезпечення участі команд району в обласних змаганнях (школярі та дорослі), 36 890,00 грн — на проведення районних змагань та 111 110,00 грн — на нагородження переможців районного чемпіонату з футболу, інших змагань. Також, як розповіла начальник відділу молоді та спорту райдержадміністрації Ганна Галич, для реалізації прав мешканців району на заняття фізичною культурою та спортом в районі діють 103 спортивні споруди: 16 футбольних полів, 60 спортивних майданчиків для ігрових видів спорту (4 — із синтетичним покриттям, 22 — із нестандартним тренажерним обладнанням), 3 стрілецькі тири, 7 спортивних залів, 15 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, 1 біатлонна база, 1 біатлонна стрільбища.

«Сьогодні можна впевнено сказати, що в районі створені належні умови для забезпечення фізичного виховання в дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах. Загалом у районі для школярів проведено 15 зональних та 24 фінальних змагань із різних видів спорту, у яких взяли участь понад 3 тис. школярів. Ми маємо ким пишатися — наші спортсмени, і дорослі, і діти, є призерами та переможцями змагань різних рівнів. Їхні здобутки — результат титанічної праці і доказ того, що наполегливість завжди приводить до успіху», — додала Ганна Миколаївна.

За результатами засідання колегії було прийнято рішення про видачу розпорядження голови Тернопільської РДА щодо першого і другого та доручення стосовно третього і четвертого питань.

Опісля відбулося нагородження Кубками та грамотами команд-переможців у загальному заліку XXII Спортивних ігор школярів. Отож, з рук очільника РДА Олександра Похилого та голови районної ради Андрія Галайка свої заслужені призи отримали: серед ЗОШ І-ІІ ступенів за І місце — Дичківська філія НВК «ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ с.Великий Гаї»; за ІІ місце — Дубівська філія НВК «Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ»; за ІІІ місце — НВК «Великобірівська ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназія ім. С. Балаєв»; за ІІІ місце — Товстолузька ЗОШ І-ІІІ ст.; за ІІІ місце — НВК «Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ».

Лілія КУЛЕНІЧ.

Акценти

Степан БАРНА: «Гарантуємо цілковиту підтримку всім інвесторам»

Більше 400 учасників, з яких 200 — представники 25 країн світу, а також понад 20 дипломатичних місій відвідали щорічний Міжнародний інвестиційний форум «Тернопільщина INVEST-2018». Наймасштабніший формат обговорень та дискусійних панелей, а також спілкування за «круглим столом» керівництва області з представниками посольств та іноземних країн в Україні відбувся у четвер, 24 травня, у Збаразькому замку під гаслом «Інвестиції та інновації як запорука розвитку регіону».

Як зазначило керівництво області, розширення міжнародного співробітництва для Тернопільщини й надалі залишається актуальним напрямком роботи. А інвестиційний форум є важливим кроком на шляху зміцнення міжнародних відносин Тернопільщини в усіх напрямках її співпраці. Саме тому цьогоріч під час форуму «Тернопільщина INVEST – 2018» акцент зробили на розвитку сільськогосподарського, малого та середнього підприємництва, туризму та на впровадженні відновлювальних джерел енергії.

«Тернопільщина — унікальний край, де живуть дуже працьовиті люди. Регіон має величезний інвестиційний, ін-

новаційний, інтелектуальний і туристичний потенціали, які сприяють збалансованому розвитку, залученню інвестицій та підтримці місцевих виробників, — наголосив заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України Михайло Тітарчук. — В Україні, і на Тернопільщині зокрема, є всі умови для здійснення інноваційного прориву та «цифрового стрибка», щоб перейти на більш високий технологічний рівень розвитку. Впевнений, що цифрові трансформативні економіка, бізнесі, інших сферах життя створять нові інвестиційні можливості, сотні тисяч нових робочих місць, дадуть поштовх розвитку української науки та освіти, створять нові можливості для нашої молоді».

Голова Тернопільської ОДА Степан Барна зауважив, що міжнародна співпраця також формує позитивні тенденції в регіоні.

«У нас суттєво зросла зовнішня торгівля. Впроваджується стратегія малого і середнього підприємництва. Будучи представниками органів державної влади, органів місцевого самоврядування, запевняємо всіх потенційних інвесторів, наших бізнес-партнерів, що жодних перепон в реалізації інвестиційних проєктів у Тернопільській області не буде. Зі свого боку гарантуємо повне сприяння та підтримку!» — сказав Степан Степанович.

Про те, що ці слова підкріплені конкретними діями, свідчать і показники в секторі економіки та міжнародного спів-

робітництва. Формує позитивні тенденції й міжнародна співпраця малого і середнього бізнесу, яка є невід'ємною складовою процесу економічного розвитку Тернопільщини. Обсяг зовнішньої торгівлі зріс на 29% і становить 731 млн доларів США. За I квартал 2018 року — на 24%! Поставки продукції товаровиробників з Тернопільщини за кордон збільшилися на 29%, імпорт товарів зріс на 27%.

Варто зазначити, що за підсумками інвестиційного форуму було підписано три угоди про співробітництво, що дасть можливість розвивати міжнародну та економічну співпрацю, а також залучати інвестиції до регіону. Так, Меморандум про співробітництво підписано між Тернопільською обласною державною адміністрацією та Американською торговою палатою в Україні; між Тернопільською обласною державною адміністрацією, Тернопільською обласною радою та компанією L&G, а також Меморандум щодо реалізації проєкту «Розвиток інституційної спроможності в залученні прямих іноземних інвестицій на регіональному рівні: Тернопільська область» у рамках програми «U-LEAD з Європою», між офісом із залучення та підтримки інвестицій Ukraineinvest та Тернопільською обласною державною адміністрацією.

Попередні два роки проведення інвестиційних форумів також завершилися підписанням міжнародних договорів про співпрацю. У 2016 році підписано дві угоди, а минулоріч — чотири.

Реформи | Підтримка материнства

Володимир ГРОЙСМАН: «Наші діти мають бути щасливими, а вимір щастя залежить від дорослих»

На цьому наголосив Прем'єр-міністр України під час засідання уряду.

«Важливо пам'ятати, що треба сформувати середовище, яке дасть кожному можливість розвитку. Українців має бути більше, і більше щасливих», — сказав Володимир Гройсман.

Він анонсував низку рішень Кабміну, які сприятимуть збільшенню народжуваності, забезпечать підтримку материнства. Зокрема, запровадження з дітьми та підтримки розвитку відповідального батьківства.

Підтримка відповідального батьківства

3 1 січня 2019 року кожна майбутня родина отримає можливість пройти безоплатне медичне обстеження, щоб убезпечити народження дітей з вродженими вадами. За даними Держстату, щороку в Україні 10% дітей народжуються з вадами, що призводять до інвалідизації та смерті. Медичне обстеження майбутніх батьків допоможе зменшити цей сумний показник. Особи, які подали заяву про реєстрацію обстеження на наявність TORCH-інфекцій (вірусів герпесу, краснухи, токсоплазми, цитомега-

„Пакунок малюка“
КОЖНОМУ НОВОНАРОДЖЕНОМУ,
ПОЧИНАЮЧИ З 1 ВЕРЕСНЯ 2018р.
(додатково до виплат при народженні).

Вартість „пакунку малюка“ — 5000 гривень
(серветки дитячі, пелюшки гігієнічні, присипка дитяча, масло дитяче, крем дитячий, соска силіконова, пляшка дитяча, пустушка силіконова, фітозбори для ванночок, підгузки, ковдра, навчальні матеріали, одяг, термометр)

В Україні щороку народжується близько
400 тисяч дітей*

*дані наведено на підставі статистичних спостережень 2016 – 2017 років

Кожному новонародженому «пакунок малюка» від держави

3 1 вересня 2018 року батьки новонароджених отримають додаткову допомогу від держави — «пакунок малюка». Його вручать кожній мамі немовляти в пологовому будинку. У ньому будуть зібрані найнеобхідніші для малюка речі: одяг, підгузки, ковдри, дитяча олія та крем, присипка, пляшечка, соска, серветки, пелюшки, термометр, а також навчальні матеріали щодо догляду за дитиною.

«Муніципальна няня» на допомогу працюючим батькам

3 1 січня 2019 року запроваджується проект «Муніципальна няня», який дасть змогу батькам зменшити витрати на послуги няні дитини. Держава частково відшкодуватиме оплату послуг няні, що доглядає за дитиною до 3-х років, через надання податкової знижки. Розмір відшкодування — один прожитковий мінімум, встановлений для дітей віком до 6 років (станом на 1.01.2018 року це 1492 грн), за кожний місяць з роботи няні. Батьки укладають офіційний договір з нянею, а держава повертатиме батькам гроші за її послуги.

ловірусу, парвовірусу, ентеровірусу, вірусів гепатитів В, С, ВІЛ).

Бонуси для громад, дружніх до дитини

Кабмін стимулює отримання громадами статусу ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді». Громади, що матимуть такий статус, зможуть розраховувати на додаткові надходження до своїх бюджетів, які можна спрямувати на розвиток дитячої інфраструктури, створення комфортних умов для розвитку та навчання дітей. З наступного року громади, дружні до дітей, отримають до своїх бюджетів додаткові надходження податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) в розмірі 1% — це 150-700 тисяч грн на рік в розрахунку на 10 тисяч населення. Великі громади, населення яких сягає 1 мільйона осіб, отримають додатково до бюджетів від 15 до 70 млн грн.

Глава уряду зазначив, що захист та підтримка материнства й дитинства має стати головним пріоритетом. «Єдиний критерій досягнення стандартів благополуччя — збільшення народжуваності», — переконаний Володимир Гройсман.

Департамент інформації та комунікацій з громадською Секретаріату Кабінету Міністрів України.

На часі

Глава уряду перевертає стан виконання дорожніх робіт за проектом Go Highway

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман та керівник Укравтодору Славомір Новак 31 травня проінспектували втілення на дорогах області урядової ініціативи «Капітальний ремонт країни».

В рамках вищезгаданої програми було скеровано кошти на оновлення 38,9 кілометрів траси М-12 Стрий-Тернопіль-Кропивницький-Знам'янка, а саме ділянки від Тернополя до кордону з Хмельниччиною. У 2018 році на поточний середній мільйон вищезгаданої ділянки уряд передбачив 823,3 мільйони гривень.

«Служба автомобільних доріг у Тернопільській області проводить повноцінний ремонт основи. Товщина регенованого шару становить 22 см. Далі влаштовується вирівнюючий шар асфальтобетону (10 см) і верхній шар щабенево-мастикового асфалу (5 см). Завершити ремонт плануємо до 1 серпня», — коментує начальник Служби автомобільних доріг у Тернопільській області Богдан Юлик.

Ремонт на трасі М-12 стартував 12 квітня. Для оптимізації процесу назустріч одна одній рухаються дві бригади підрядника.

Станом на 31 травня на дорозі вже виконано роботи на суму 382,1 мільйони гривень, а саме: фрезерування покриття дорожнього одягу — 29,7 км, регенерація основи дорожнього одягу — 27 км, укладання нижнього шару з асфальтобетону — 20,7 км, укладання верхнього шару покриття ЩМА — 2,3

км, демонтаж бортового каменю — 4000 м.п., розширення проїзної частини — 0,96 км.

«Наступного року проект Go Highway буде завершено, — сказав Володимир Гройсман. — Дорога від західного кордону до Вінниці і ділянка від Вінниці до Умані буде зроблена до кінця року. Чуду подивитися, хто що ремонтує, де є проблеми. Наголосую: фінансування забезпечене, тендери проведені, кошти передбачені. Справа тепер — за підрядниками та якісним виконанням робіт».

Новини | Коротко про актуальне

Представники Росії в Тристоронній контактній групі щодо врегулювання ситуації на Донбасі відмовилися від переговорів у російських. На цьому наголосила представник України в ТКГ Ірина Герасценко за результатами чергового засідання у Мінську. «Ми ще раз звернулися до росіян з ініціативою звільнити ув'язнених українців до старту мундіалю. Позиція росіян феєрична (дослівно): Росія — не учасник конфлікту, тому в Мінську не може обговорюватися тема звільнення українців в російських тюрмах і росіян в українських», — процитувала вона.

КМУ готовий вирішити проблему автомобілів на єврономерах (т.зв. «євробляхи») за один місяць. «Уряд не може врегулювати це питання своїм рішенням, це повинен вирішити парламент. Але якщо парламент делегує це право уряду, то я обіцяю, що за один місяць ми його врегулюємо справедливим цивілізованим методом», — заявив 30 травня на засіданні Кабміну Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман.

Уряд визначив, як відбуватиметься першочергове зарахування на бюджет тих вступників, які укладуть угоду про відпрацювання у селах або селищах міського типу. Відповідну постанову було прийнято під час засідання Кабміну 30 травня 2018 року. Документ набуде чинності 1 січня 2019 року й діятиме, починаючи зі вступної кампанії 2019-го. Правом першочергового зарахування зможуть скористатися вступники до медичних та педагогічних вишів на спеціальності галузей знань 01 «Освіта/Педагогіка» і 22 «Охорона здоров'я». Їм треба буде відпрацювати в сільській місцевості не менш як 3 роки — на цей період фахівцям безкоштовно надаватимуть житло з оплатою опалення й освітлення.

Середня реальна зарплата в Україні в квітні зростає до 8480 грн, що на 0,4% перевищує березня і на 12,5% перевищує статистику, середня реальна зарплата в 2,3 раза вища за затверджену мінімальну зарплату. В галузевому розрізі заробітну плату вище середнього виплачували в промисловості, передусім добувної та фармацевтичній, в машинобудуванні, в фінансовій сфері та на транспорті.

Станом на 1 квітня 2018 року чисельність населення України становила 42,322 млн осіб, скоротившись з початку року на понад 70 тис. осіб. При цьому, як свідчать дані Держстату, в Україні залишалося суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю народжених, у приблизному співвідношенні 2:1. Зокрема, у січні-березні 2018 року в Україні народилося 84,6 тис. осіб, померло — понад 155 тис. осіб.

В Україні, на жаль, існує серйозна проблема підліткової вагітності. Загалом у 2017-му році народили 118 дівчат у віці до 14 років і 5700 дівчат у віці від 15 до 17 років. На Тернопільщині у 2016 році було 5 дівчат, котрі народили до 14 років. Того року 15-17-річними народжували 144 дівчат підліткового віку, з яких лише у 81-му випадку пологи пройшли нормально. Водночас, у 2017 році випадків вагітності до 14-ти років зареєстровано не було. До 17-ти років було 106 породіль, нормально пологи пройшли у 82-х із них.

В Україні з 30 травня подорожчали квитки на поїзди. Державна компанія «Укрзалізниця» підвищила тарифи на залізничні пасажирські перевезення на 12%. Передбачається проведення індексації тарифів на перевезення пасажирів у два етапи по 12%. Другий етап має відбутися з 1 жовтня.

До участі у Програмі «U-LEAD з Європою» у модернізації транспортної інфраструктури в Тернопільській області відібрали 7 громад. Це — Байковецька, Борсуківська, Козлівська, м. Кременець, Скала-Подільська, м. Чортків та Шумська.

Новим очільником управління ДМС України в Тернопільській області став Ярослав Давибада. Його офіційно представив керівник державної міграційної служби України Максим Соколюк, перебуваючи з офіційним візитом у нашому краї. Своїм першочерговим завданням новий керівник бачить покращення якості надання послуг, умов прийому громадян та роботи працівників. Він планує посилити взаємодію з Центрами надання адміністративних послуг, особливо в частині оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон та ID-карток.

У багатьох школах Тернопільщини вже пролунав останній дзвоник, подекуди свято відбудеться цього тижня. За офіційною інформацією, цьогоріч в нашому краї покинуть стіни школи 4494 одинадцятикласники. Випускників 9-х класів було вдвічі більше — 9842. В обласному управлінні освіти і науки кажуть, що у 2018-му на золоті медалі претендують відразу 530 випускників Тернопільщини. Ще 128 вчорашніх 11-класників — на срібні медалі. Втім, для цього вони повинні підтвердити свої знання на зовнішньому незалежному оцінюванні.

Школа в Березовиці буде! Ще один зрок збудує! Уряд ухвалив рішення про будівництво середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступеня на 24 класи (600 учнів) в с.м. Велика Березовиця Тернопільського району Тернопільської області» посів 6-те місце із 127-ми в загальному рейтинговому списку проектів, які можуть фінансуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку у 2018 році на загальних підставах.

Біля Тернопільської школи-колегіуму ім. Й.Сліпого цьогоріч постане стела з погруддям трьох бійців, які загинули в зоні АТО (нині — операція Об'єднаних сил), — Тараса Слободяна, Павла Баса й Павла Римака. Загублі вояки раніше були випускниками цього навчального закладу.

Доступні ліки: за час роботи програми українці викликали «швидку» на 17 тисяч разів менше

Йдеться про виклики, пов'язані з серцево-судинною недостатністю, критичними станами бронхіальної астми та діабету 2 типу.

Вже другий рік працює урядова програма «Доступні ліки». Пацієнти, що мають серцево-судинні захворювання, діабет 2 типу та бронхіальну астму, отримують якісні й ефективні препарати безкоштовно чи з незначною доплатою.

За час роботи програми пацієнти отримали ліки майже на 20 мільйонів рецептів на суму близько 900 мільйонів гривень.

Урядова програма спонукає українців систематично відвідувати лікарів. Це дає можливість терапевтам контролювати перебіг хронічних захворювань, вчасно коригувати лікування та попереджувати можливі ускладнення.

Регулярний прийом ліків та відвідування лікарів вплинули на суцільне зниження рівня глюкози в крові при діабеті 2 типу збільшилася на 6,5%. Кількість викликів «швидкої» з підозрою на інсульт чи інфаркт зменшилася на 4,2%. Майже на 6% менше українці викликали «швидку» через напади бронхіальної астми.

Нагадаємо, для того, щоб отримати ліки за програмою, необхідно звернутися до свого сімейного лікаря чи терапевта, отримати правильно виписаний рецепт та обміняти його на ліки в аптеці з позначкою «Доступні ліки».

Наразі в програмі налічується 239 препаратів, 47 з яких можна отримати безкоштовно, решту — з доплатою.

Цього року уряд спрямував на програму 1 млрд грн. За 4 місяці роботи програми у 2018 році було використано близько 30% від цієї суми — майже 280 млн грн на відшкодування близько 6 млн рецептів.

Смертність від інфаркту в 11 областях знизилась на 20%

Такі показники, порівняно з 2015 роком, зафіксували у Вінницькій, Дніпропетровській, Закарпатській, Івано-Франківській, Київській (разом з Києвом), Львівській, Одеській, Полтавській, Черкаській, Харківській і Херсонській областях. У цих регіонах активно впроваджується нова система надання медичної допомоги.

Одна з основних причин такої статистики — стратегічний фокус держави на розбудові мережі кардіологічних центрів та впровадженні безоплатного стентування в екстремних випадках (реперфузійний центр) протягом перших двох годин. Нові технології, впроваджені в кардіоцентрах, рятують життя пацієнтів, які раніше помирали через недостатню технічну оснащеність медичних установ і відсутність сучасної системи надання допомоги. Так, наприклад, у реперфузійних центрах показник летальності більш, ніж у два з половиною рази нижчий за середній по Україні (4,6% проти 12,5% відповідно).

Другий рік поспіль уряд спільно з місцевими владою реперфузійних центрів — у 2017 році було закуплено 12 ангиографів, ще 14 планується закупити у 2018 році.

В Тернополі реперфузійний центр розташований у Тернопільській міській комунальній лікарні №2 за адресою: вул. Романа Купчинського, 14. Контактний телефон: (0352) 268 109.

РЯТУЄМО СЕРЦЯ УКРАЇНИ

Урядова ініціатива
безкоштовного стентування
в екстремних випадках
при гострому інфаркті міокарда

Деталі за телефоном Урядової гарячої лінії:
15-45* або на moz.gov.ua | stent4life.com.ua

Як врятувати життя при гострому інфаркті міокарда

Викликати екстрену медичну допомогу за номером 103

Лікарі швидкої за ЕКГ мають підтвердити симптоми гострого інфаркту міокарда (гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST)

Якщо діагноз підтвердився, вас мають доставити у кардіоцентр (реперфузійний центр) протягом перших двох годин. Стентування у цей період є найбільш ефективним, а така процедура буде безкоштовною

ІНФАРКТ ДВІ ГОДИНИ, ЩОБ ВИЖИТИ

ПРИ ПОЯВІ ТАКИХ СИМПТОМІВ

- Біль у грудях, що не зникає понад 20 хв. після прийому ліків
- Біль між лопатками
- Відчуття болю у лівій руці та нижній щелепі
- Задихка, пітливість
- Запаморочення

НЕГАЙНО
ТЕЛЕФОНУЙТЕ

103

Правова допомога

Які санкції передбачає другий пакет законів у рамках ініціативи #ЧужихДітейНеБуває?

Побуває думка, що, згідно з законами, які захищають права дітей, за будь-які борги будуть арештовувати рахунки. Я — приватна особа-підприємець, маю спірні борги та рахунки. Чи можуть мені арештувати рахунки і зупинити бізнес?

В'ячеслав КИРДЕЙ

Консультації міністр юстиції України Павло Дмитрович Петренко.

15 травня Верховна Рада підтримала у першому читанні другий пакет законів у рамках ініціативи Міністерства юстиції #ЧужихДітейНеБуває. Зміни стосуються підвищення відповідальності боржників зі сплати аліментів, посилення захисту матеріального стану дитини та запровадження системи стимулів для тих, хто дбає про наймолодших українців.

Основні новації прийнятих законопроектів:

– система додаткових фінансових санкцій для неплатників у розмірі від 20% до 50% від суми боргу (залежно від строку заборгованості);

– система автоматизованого арешту коштів осіб, які мають борги зі сплати аліментів;

– притягнення до кримінальної відповідальності громадян, які ухиляються від суспільно корисних робіт;

– обов'язок засуджених працювати, щоб забезпечити сплату аліментів;

– українці, які хочуть обійняти керівні посади на держслужбі, будуть зобов'язані боргів довідку про те, що вони не мають боргів перед дітьми за період більше 6 місяців;

– звільнення чиновників, які мають заборгованість зі сплати аліментів упродовж 12 місяців;

– звільнення дітей від обов'язку утримувати непрацездатних батьків, які не платили аліменти понад 3 роки;

– застосування обмежень першого пакету до батьків, які не платять дітям з інвалідністю або тяжко хворим дітям, вже цього, коли борг перевищить суму за 3 місяці;

– збільшення рівня мінімального утримання дитини тим з батьків, хто не проживає з родиною;

– пільги та преференції для батьків, які сумлінно виконують свій батьківський обов'язок, ввчання, спортатвн та будь-які інші секції;

– фінансові стимули для місцевої влади, яка опікується доглядом і навчанням малолітніх, розвиває дитячий простір на місцях.

За що будуть арештовувати кошти?

Одразу після голосування почали з'являтися міфи з метою залякати громадян, показати запропоновані новації у не-

вигідному світлі та зробити усе можливе, щоб ініціативи, спрямовані на захист дітей, не були прийнятими.

Хочу наголосити, що ніяких інших законів, які залишилися без повноцінної фінансової батьківської підтримки, ми не переслідуюмо. А всі ті чутки, які поширюють наші опоненти і горе-батьки, котрі не бажають платити аліменти власним дітям, є швидко, є швидко й те, що блокування коштів на рахунках одного з батьків застосовуватимуть за наявності будь-яких боргів.

Насправді, автоматизований арешт коштів боржника передбачений лише у випадку боргів зі сплати аліментів. Жодних інших варіантів прийняті документи не передбачають.

Які ще міфи розповсюджуються?

Чого пилькувати не вигадають боржники, щоб не платити дітям. Серед поширених міфів також те, що санкції будуть застосовувати лише до чоловіків з метою їх переслідування та залякування.

Однак передбачені санкції застосовують до всіх боржників із виплати аліментів як до чоловіків, так і до жінок.

Наступний міф: збільшення мінімального розміру аліментів призведе до їхнього нецільового використання.

Передусім, прошу звернути увагу на те, що цільове використання сплачених аліментів сьогодні перевіряє орган опіки та піклування за заявою платника аліментів або за власною ініціативою відповідно до статті 186 Сімейного кодексу.

Пропонуємо вдосконалити цю статтю та прописати ще чіткіший порядок перевірки

органом опіки та піклування цільового використання сплачених аліментів.

З іншого боку, рекомендуємо збільшити мінімальну суму аліментів. Нині вони становлять близько 900 гривень. З огляду на сучасні ціни на продукти, одяг, іграшки 900 гривень — це не збагачення.

Ще одна вигадка: в тюрму саджатимуть всіх розлучених батьків, навіть добросовісних. Це є швидко, це є швидко, адже кримінальну відповідальність нести будуть лише ті батьки — чоловік або жінка — які злісно ухиляються від суспільно-корисних робіт.

Мабуть, найбільш смішний і безглуздий міф — передбачені законопроектотом санкції призведуть до зменшення кількості українців, які бажають укласти шлюб та створити повноцінну родину. Навіть не знаю, яким чином це пов'язане. Проте можу запевнити, передбачені санкції забезпечать більш відповідальне ставлення до батьківства й інституту сім'ї.

Наступна чутка — виїзд дитини за кордон строком до 1 місяця без дозволу боржника сприятиме протиправному вивезенню дитини за межі країни. Насправді ж статистика свідчить: викрадення дітей та вивезення їх за кордон — край рідкісних явищ. За 10 років Міністерство юстиції скерувало 153 заяви про повернення дитини в Україну. Це — 15 випадків щороку або 1 випадок у місяць.

Ця норма закону, навпаки, має істотні позитиви: сотні тисяч дітей, які проживають у неповних сім'ях, зможуть безперешкодно їздити на оздоровлення, змагання, відпочинок, а другий з батьків зможе уникнути шантажу та маніпуляцій.

Освіта

Перший обласний тематичний форум

Перший обласний форум «Освіта. Професія. Кар'єра» відбувся у Тернополі. Участь у масштабному заході, де крім дискусійних панелей, презентували переваги своєї професії, продукцію, вміння та роботу загалом, взяли 23 заклади професійної освіти нашого краю. На заході також побували представники бізнесу області з метою пошуку кваліфікованих кадрів.

Мета масштабного форуму, за словами начальника управління освіти й науки облдержадміністрації Ольги Хомі, — привернути увагу державних органів влади, місцевого самоврядування, бізнес-структур та громадянського суспільства до проблем профтехосвіти; проінформувати молодь про можливості професійної освіти області, про актуальні та перспективні професії, надати фахові консультації щодо питань здобуття професійної освіти; навести комунікації між роботодавцями області та закладами професійної освіти, а також підняти престиж професійної освіти.

«Саме ці завдання ми намагалися сьогодні вирішити й під час панельних дискусій, і під час неформального спілкування як з керівниками навчальних закладів, так і з підприємцями, а також із представниками влади. Наша мета — не тільки презентувати на форумі заклади професійної освіти, а й провести певну профорієнтацію для наших випускників. Адже кожен з них уже визначився, яку спеціальність хотів би обрати. Водночас ми мали можливість надати інформацію про заклади, в яких можна опа-

нувати обраний фах», — зазначила Ольга Хома.

Зацікавлені у такому форумі та презентації закладів професійної (професійно-технічної) освіти й підприємці та бізнес. Адже кожен має можливість ознайомитися з навчально-практичною базою й побачити, як навчаються студенти у цих закладах.

Ольга Хома наголосила, що Тернопільська обласна державна адміністрація, обласна рада підтримують професійну освіту і залучають для її розвитку кошти не лише державного спрямування, а й обласного.

«Минулоріч ми відкрили три нових навчально-практичних центри із сучасним обладнанням. Цього року плануємо відкрити ще три навчально-практичних центри. Віримо в те, що за 25 років, хоч і маленькими кроками, але повноцінно реформуємо професійну освіту, забезпечимо кращу матеріально-технічну базу і підготуємо кваліфікованих робітників, яких потребує сучасний бізнес на своїх підприємствах та заводах», — підсумувала Ольга Хома.

Позиція

Як тобі живеться, школярику?

Вранці-рано за вікном, вулицею, що круто плінуться вгору, ідує один за одним маленький, як плітупи, горбуни. Це школяри, зігнувшись, ідуть під вагою ранців на спинах... Такі здаються слабенькі, ці невеличкі науки, так чомусь шкода їх... Що несуть вони в тих ранцях, які скарби знань? З чим вони вступають у третє тисячоліття? Чи навчить їх школа добру, більшої людяності, чи навчить від зла, що вирує довкола? Ідуть поодино, низько зігнувшись під тягарем, — як на Голгофу.

Так роздумував 23 роки тому на сторінках своїх щоденників Олесь Гончар.

Вдумаймося в кожне слово, сказане митцем. Скінь тут навчання перетворюється на процес, який не приносить задоволення нікому? Ні учням, ні вчителям, ні батькам.

Велику надію покладали на новий закон про освіту та освітню реформу. Обіцяли, що будуть враховані пропозиції педагогів, науковців, громадськості, запозичать передовий досвід з-за кордону. Насправді, все сталося навпаки.

Розпочнемо з початкової школи. Україна проголосила європейський вибір. А в Європі, США, Канаді, Австралії, Японії, інших передових країнах світу початкова школа має 5-6 класів. В Україні як було 4 класи, так і залишилося. **А ми знаємо, що початкова школа — це фундамент освіти. Отже, яка початкова школа, такій і фундаменти.**

Оце фундамент освіти є початкова школа в Японії. Японські вчителі мають грати на кількох музичних інструментах, малювати на рівні художника-початківця, мати спортивні розряди. Заробітна плата вчителя дорівнює заробітній платі професора університету. Якби у нас була така винагорода за вчительську працю, в цю професію пішли б кращі випускники, повернулися б до школи чоловіки. Адже чоловіки у школі скоро запишуть до «Червоної книги».

Інформація в освіту і більшість прибуткові. Практичні американці ще у 70-х роках минулого століття підрахували: 1 долар, вкладений в освіту, приносить 600 доларів прибутку.

Не вирішує новий освітній закон і проблему перевантаження учнів. З багатьох предметів у шкільну програму перенесений матеріал із вищих навчальних закладів. Кожний урок перенасичений новими поняттями, термінами, визначеннями.

Розмовляю з вчителями, директорами шкіл, науковцями. Запитую, чи дослухаються в Міністерстві освіти до їхніх порад. Ніхто!

Окремо потрібно сказати про учнівські підручники. Аналізуючи їх зміст, доходило висновку, що він далекий від ідеалу.

Проаналізував робочий день своєї наймолодшої внучки. Щодня в учениці 6 класу по 7 уроків. На виконання домашніх завдань держава передбачила ще 3-3,5 години. Отже, робочий день шестикласниці становить 10-10,5 годин. А ще — дитина хоче відвідувати різні гуртки, секції, бібліотеку. Такі перевантаження призводять до різних захворювань, зниження імунітету та й інтересу до навчання.

Закономірно виникає запитання: що робити? Єдиного рецепту немає. Але знаю однозначно — потрібно діяти.

Тому пропоную відкрити педагогічну сторінку в «Подільському слові», де можна було б обмінюватися думками, ідеями, досвідом з проблем навчання, виховання. Дякую, є що сказати вчителям, вихователям, батькам, учням, депутатам, свідкам, працівникам поліції, медикам, прокурорам та громадським організаціям.

Я не торкався багатьох питань, які турбують суспільство в галузі освіти. Та й в одній статті всього не охопиш.

P.S. За перо змусив взяти сюжет на одному з телеканалів про тернополяни, які виїхали на заробітки втіди, коли син пішов до школи. Рівень освіти і навчання сина виявився незадовільним.

Михайло МИКОЛЕНКО, с. Товстогуз.

ТОП-6 помилок, які може зробити вступник під час створення електронного кабінету та подання заяв

Реєстрація на неіснуючу або заборонену пошту, розбіжності даних в атестаті та сертифікаті ЗНО, завантаження файлів у великому розмірі — ці помилки є одними з найтипівіших під час подачі вступниками документів в електронному вигляді. Про це розповіла Оксана Белік, директор ДП «Інфоресурс» (підприємство є адміністратором Єдиної державної електронної бази з питань освіти, через яку відбувається реєстрація електронних кабінетів вступників). Реєстрація кабінетів вступників стартує 2 липня на сайті <https://ez.osvitavsims.org.ua/>, а подавати через них заяви можна буде з 12 липня.

Зокрема, Оксана Белік називає такі ТОП-6 найтипівіших помилок:

1 Вступники намагаються реєструвати кабінет на неіснуючу або заборонену в Україні адресу електронної пошти. Крім прямих заборон mail.ru, yandex.ru та інших, блокуються ресурси bk.ru, mail.ua, yandex.ua. Також через неувраженість адреси своєї скриньки. Тому, поперше, будьте максимально уважні під час заповнення форми, а, по-друге, використовуйте для реєстрації пошту, точно дозволена в Україні, наприклад ukr.net, i.ua, gmail.

2 Ще одна поширена ситуація — коли в шкільному атестаті та сертифікаті ЗНО не збігаються дані вступника: ПІБ та/або дата народження тощо. Якщо в документах є такі розбіжності, то створити електронний кабінет неможливо. Тобто вступнику варто заздалегідь порівняти

дані у сертифікаті та атестаті. У разі виявлення розбіжностей (помилки), одразу зверніться: якщо в атестаті — до школи, якщо в сертифікаті ЗНО — до відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти.

3 Якщо ви маєте пільги (спеціальні умови) для вступу, то скористатися ними можна в паперовій формі. У такому разі НЕ потрібно реєструвати електронний кабінет, звертайтеся до приймальної комісії вишу. Подані через електронний кабінет заяви не розглядаються для вступу за пільгами. Більше про це є в наказі МОН № 1378 від 13.10.2017 року «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з питань прийому на навчання до закладів вищої освіти».

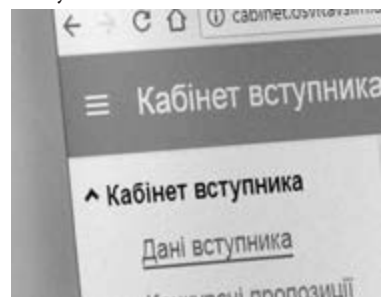
4 У системі електронного вступу існують вимоги до формату та розміру фото і сканкопій документів, які завантажують вступники. Будь ласка, перед за-

вантаженням переконайтеся, що документи збережені в форматах JPG (JPEG, PNG), максимальний розмір кожного файлу — до 1 Мб.

5 Щодо сільського коефіцієнта. Цього року він діє лише для вступників, які зареєстровані в селах не менше 2 років до подання заяв про вступ та які в рік вступу здобули повну загальну середню освіту в школах на території сіл. Цей коефіцієнт не поширюється на селища міського типу. На сьогодні у системі ЄДЕБО відсутня можливість видлення/редагування довідки про реєстрацію у сільській місцевості. Тобто, перед її завантаженням вступнику треба переконаватися, що вона відповідає встановленому зразку (Додаток №13 до постанови від 2 березня 2016 р. № 207 «Про затвердження Правил реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру». Після подання першої зая-

ви інформацію в кабінеті змінити неможливо, тому переконайтеся у її коректності до подання заяви.

6 Особливо уважним також варто бути під час вибору конкурсної пропозиції та встановленні пріоритетності заявам для вступу на бюджетні місця. Адже, як було зазначено у попередньому пункті, після подання першої заяви нічого змінити неможливо. Пам'ятайте, що на бюджет можна подати не більше як 7 заяв на максимум 4 спеціальності. Кількість заяв, яку можна подати на навчання за контрактом, не обмежується.

Також очільниця ДП «Інфоресурс» нагадала, що перший і останній дні реєстрації та подачі документів зазвичай є найбільш проблемними — система перевантажується через велику кількість одночасних звернень.

«Тож, будь ласка, не поспішайте все зробити в перший день та не вистачить всім, адже реєстрація триватиме з 2 по 25 липня (24 дні), а подання заяв — з 12 по 26 липня (13 днів).

Якщо ви маєте запитання щодо вступної кампанії, пишьте на скриньку vstup2018@mon.gov.ua або ez@inforesurs.gov.ua

Також у липні почнуть працювати «гарячі лінії» для вступників, а вже зараз на сайті МОН є розділ «Вступна кампанія 2018», де розмістяться основні документи, новини, відповіді на поширені питання щодо вступу», — додала Оксана Белік.

Фестивалимо

Свято цілющого меду

26-27 травня у парку ім. Т.Г. Шевченка відбувся перший регіональний етнофестиваль бджільництва «Медом Тернопілля», на якому пасічники з усієї України презентували свою продукцію.

До Тернополя майже з усіх регіонів України з'їхали понад 300 пасічників, виробників, науковців, досвідчених практиків. Вони не лише організували виставку-продаж меду та похідних продуктів бджільництва, обладнання та інвентарю, а й провели науково-практичну конференцію «Сучасне бджільництво та перспективи промислового виробництва меду і його експорту до країн Європи». На ній виступили відомий пасічник із Київщини Василь Соломка, віце-президент Спілки пасічників України Володимир Дмитрук, керівники її обласних організацій — Полтавської, Харківської, Тернопільської. Також науковці з Києва, Чернівців, Львова обмінялися думками та пропозиціями, окреслили нові шляхи «солодкої» галузі. З імпровізованої

сцени для тернопольців і гостей, учасників етнофестивалу впродовж двох днів лунали іскри, іскрометний гумор і сагира. Організатори свята запрошували на чаювання з медом, пропонували медяники, маківники, частували свіжим весняним і стільниковим медом, проводили майстер-класи. Діти разом із бджолярами-початківцями могли оглянути виставку історичних медоносок, вуликів, вставок та інструментарію, який використовували бджолярі у Галичині на початку ХХ століття.

Під час фестивалю також освятили хоругву Спілки пасічників Тернопільської області.

Привітав тернопільських бджолярів із вдалим стартом голова Тернопільської ОДА Степан Барна.

«Для мене бджолярство, як і для багатьох сільських хлопців, адже мій дід і прадід також мали вулики. Тернопілля своїм бджолярством славиться багато років, і я хочу, щоб ця традиція мала продовження», — зазначив Степан Барна.

Виробництво меду славиться не лише Тернопіллям, а й вся країна, зображеною на картинці, саме в Україні. У Тернопільській області виробляють 1350 тонн меду в рік.

«Я впевнений, що в нас набагато більше можливості і ми можемо виробляти ще більше меду. Тому бажаю, щоб у нас все вдавалося, а з боку обласної державної адміністрації підтримка пасічників є, була і буде», — наголосив Степан Барна.

Організатори фестивалю — керівник Спілки пасічників України та ГО «Пасічникам Тернопілля» Раді, депутат міської ради Стретович та заслужений працівник сільського господарства України, депутат обласної ради, керівник ПП «Агрон» та ФГ «Березовський» Юрій Березовський із Товстолюга. Саме пан Юрій став ініціатором організації в області промислового виробництва меду. Сьогодні в селах Товстолюг і Малий Ходачків, де орендують землю, облаштовано потужні пасіки на 500 вуликів. З кожної бджолосімії за сезон тут отримують 20-25 кілограмів цілющої вітамінної продукції.

Відбувся захід за підтримки Тернопільської обласної державної адміністрації, Тернопільської міської ради та Тернопільського обласного методичного центру народної творчості.

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.

Мандруючи рідним краєм

«Софіївка» — перлина світового масштабу

Україна — країна різних ландшафтів, тому не дивно, що тут так багато дивовижних і унікальних парків.

Національний дендрологічний парк «Софіївка» в Умані, що на Черкащині, є справжнім шедевром світового садово-паркового мистецтва. За своєю красою, вишуканістю, грандіозністю та мальовничістю не поступається палацовому парку у Версалі, парку Сан-Сусі, петергофським садам і паркам. На честь уманського навіть названо планету під номером 2259, з 1985 року має назву «Софіївка», йому присвячують поему (Стебана) Трембейський, поема «Zofiówka»).

Група учнів та вчителів На-стасівської ЗОШ І-ІІІ ступенів мали нагоду помилуватися красою тамтешнього унікального штучно старовинним аляями, де свого часу бували Тарас Шевченко, Іван Котляревський, Володимир Сосюра, Максим Рильський, Олександр Пушкін.

Уманський парк «Софіївка» — найпрекрасніший Парк України! Цей дивовижний і мальовничий куточок називають пам'ятником коханню. Екскурсовод розповіла, що «Софіївка» була створена на-

прикінці ХІХ століття польським магнатом. Його дружиною Софією Суцаською характеризували як жінку виняткової краси і чарівності. Граф вирішив зробити їй романтичний подарунок на іменини. Так в Умані з'явився казковий парк дендрологічний С. Потоцького.

У 1929-му цей чарівний куточок оголошено заповідником. У 2004 р. він отримав статус Національного дендрологічного парку, а в 2007-му його було названо одним із семи чудес України.

«Софіївка» здивувала екзотичними деревами, мармуровими скульптурами язичницьких богів, міфічних героїв, і стародавніх фі-

лософів, численними водоймами, водоспадами, фонтанами і гротами, мальовничими майданчиками, альтанками...

Парк особливий чудово продуманою системою гідротехнічних споруд: ставків, водоспадів, каскадів, басейнів і фонтанів. Найбільше вражень отримали від

фонтану «Змія», 18-метровий стовп води якого здіймається з пащі нашої рептилії без використання насосів — за рахунок тиску,

створеного різницею між рівнем води у двох озерах. У центральній частині розташований водоспад. Вода падає з висоти 15 метрів. Біля його підніжжя є озеро, де живуть білі лебеді.

Одним із найромантичніших куточків є так званий острів Кохань, розташований на Верхньому озері. З берегом його з'єднує дерев'яний міст, зведений ще в 1853 році.

Повертаючись додому, ми **завітали в Немирів у гості до нашого Михайла Зазуляка.** Радості його не було меж. «В мене ще не було одночасно в гостях стільки земляків». (Наша група налічувала 55 чоловік.) Ольга та Михайло Зазуляки почастили нас смачним обідом. Щиро вдячні їм за теплий прийом. Нехай Господь Бог благословляє їх своїми ласками на многі і благі літа!

Оксана РАКОЧА, заступник директора школи, з виховної роботи Настасівської ЗОШ І-ІІІ ступенів.

Пролунав дзвінок останній, соловейком віддзвенів

Початок на стор. 1.

Із закінченням школи випускників привітали наймолодші школярі — учні першого класу.

Їх лише вісім, але директор ЗОШ Галина Щепна висловила сподівання, що тепер, коли у навчальному закладі відбулося стільки позитивних змін, в тому числі справді сучасних та привабливих, вона, судячи заохочує віддавати своїх дітей не лише мешканці цього села, а й навколишніх.

«Рік видався справді успішним для вашої школи. Вам є чим пишатися, адже підтримка гідне покоління. Від усієї душі вітаю з цим святом школярів, випускників, педагогічний колектив і батьків. Дорогі випускники, для вас — це особливий день, після якого ви станете іншими, дорослішими, відповідальнішими, покажете якнайкращі результати, вступити в омріяний виш, аби згодом здобути ту професію, яка дасть змогу реалізуватися в житті. Нехай вам щастить! В добру путь!» — додав голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, який свого часу теж закінчував цю школу.

Тим часом у Настасіві тривали останні приготування перед урочистою лінійкою.

Красуні-одинадцятикласниці чепурились, хлопці робили фотозйомку з друзями та вчителями на пам'ять про цей день. Дещо розгублені, схвилювані перед зустріччю з невідомим, вони все ж випромінювали юнацьку впевненість у тому, що майбутнє — в їхніх руках.

Цьогоріч школу і в селі Настасіві, провели 9 учнів: 6 дівчат і 3 хлопці. За роки, проведені разом, вони вже встигли стати не лише друзями, а справжньою родиною, адже ділили на всіх перші злети й падіння. Сповнена тривоги і класний керівник випускників, для якої вони — наче рідні діти.

«Промайнули та залишилися в минулому ваші безтурботні, щасливі роки, весела пора життя, повна мрій і життєвих планів. Попереду — доросле життя. Впевнені, що ви станете гідними творцями майбутнього, справжніми патріотами. Бажаю вам непохитної віри в себе, впевненості у завтрашньому дні, невичерпного завзяття у досягненні поставленої мети та здійснення всіх ваших мрій», — побажав винуватцям свята директор Настасівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Богдан Джинджиристий.

Учні школи цього року брали участь в районних та обласних олімпіадах, тож керівництво школи нагородило похвальними листами, дипломами, сертифікатами та грамотами кращих учнів навчального закладу.

На згадку про свято Останнього дзвоника 10-класники подарували випускникам дзвіночки. Далі — шкільний вальс, який закружляв у танці одинадцятикласників та їх учителів. І ось лунає він — останній дзвінок, що сумним передзвоняє прощанням прощай! новим етапу життя. **Школо, прощай!**
Лілія КУЛЕНИЧ.

Фоторепортаж

Великий Глибочок

Острів

Великі Бірки

Прощальне рандеву сезону!

24 травня Великобірківський БТШ скликав усіх своїх друзів на надзвичайне свято, особливе і неповторне для випускників 2018 року — Прощальне рандеву сезону!

За традицією, кульмінаційним моментом стало вручення сувенірів-емблем, нагородження випускників за активну участь у житті БТШ, а найкращих із них відзначили барвінкковими вінками, що їхні імена вписані до «Книги незабутніх» з повним переліком заслуг, успіхів і перемог під час навчання у різних гуртках поза-шкільного закладу.

Кожна людина, чиє прізвище занесено до цієї «Книги незабутніх», яка з кожним роком стає все товстішою і ціннішою, мають право бути занесені ті гурткивці БТШ, які зробили вагомий внесок у розвиток і роботу гуртків БТШ, а також були переможцями обласних чи призерами всеукраїнських змагань, конкурсів, оглядів.

Цьогоріч такого права удостоїлися: Ростислав Артемович, Лінда Боєчко, Назар Галичак, Едуард Святослав, Юліта Соколова, Анастасія Якименко.

Кожна людина, чиє прізвище занесено до цієї «Книги незабутніх», яка з кожним роком стає все товстішою і ціннішою, мають право бути занесені ті гурткивці БТШ, які зробили вагомий внесок у розвиток і роботу гуртків БТШ,

Свято останнього дзвоника у Великогаївській громаді

Ось і настала хвилююча та незабутня подія, на яку з нетерпінням чекають учні, батьки та вчителі, — свято Останнього дзвоника. Попереду радісна пора — канікули! Втім, для когось цей день був веселим, а для когось сумним, адже одинадцятикласники прощалися зі школою, аби поринути у нове життя. У навчальних закладах Великогаївської ОТГ провели традиційні святкові лінійки.

Особливі звернення були адресовані випускникам. Педагоги і батьки бажали їм зробити правильний вибір, обрати саме той навчальний заклад і ту професію, що буде до душі, аби реалізувати свої задуми, бути успішними громадянами нашої держави. Благословення священника, слова директора, класного керівника — усе це назавжди закарбується в пам'яті учнів.

Також на лінійках підбили підсумки навчального року і вручили грамоти та грошові премії учням-призерам II та III етапів учнівських олімпіад, конкурсів, спортивних змагань.

Молоді школярі та III етапи учнівських олімпіад, конкурсів, спортивних змагань — прощальним вальсом. Про завершення навчального року співистив останній дзвінок.

Товстолуг

Великі Гаї

Баворів

ПОНЕДІЛОК 4 ЧЕРВНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Чорний Джек». Профілактика.
14.00 Перша шпальта.
14.30 Радіодень.
15.00, 21.00, 03.00 Новини.
15.20 М/с «Гон».

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

05.35, 05.20 «Подорожчів» - «Час».
06.00 М/ф.
06.15, 23.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським.

ICTV

04.35 Скарб нації.
04.45 Еврика!
05.00 Т/с «Відділ 44».

СТБ

07.00, 15.55 Все буде добре!
08.25 Х/ф «Крапля світла».
12.05 Звана вечера.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі.
04.55 Абзац.
06.50 М/с «Драconi. Перегони безстрашних».

ТЕТ

06.00 Байдиківка.
06.30 ТЕТ Мультиранок.
09.45 М/ф «Принцеса Ліліфі та маленький едноріг».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною.
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 09.00, 03.30 Сьогодні.

ВІТОРОК 5 ЧЕРВНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 03.00 Новини.
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським.
07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером».

ICTV

04.15 Скарб нації.
04.25 Еврика!
04.30 Факти.
04.50 Т/с «Відділ 44».

СТБ

06.55 Все буде добре!
08.25 «Танцюють всі 6».
12.00 Звана вечера.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.00 Зона ночі.
04.55 Абзац.
06.50 М/с «Драconi. Перегони безстрашних».

ТЕТ

06.00 Байдиківка.
06.30 ТЕТ Мультиранок.
09.45 Х/ф «Ралуцель».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною.
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 09.00, 03.30 Сьогодні.

СЕРЕДА 6 ЧЕРВНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 00.35, 03.00 Новини.
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським.
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини.

ICTV

04.05 Скарб нації.
04.15 Еврика!
04.20 Служба розшуку дітей.

СТБ

06.55, 15.55 Все буде добре!
08.15 «Танцюють всі 6».
11.50 Звана вечера.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.10 Зона ночі.
04.40 Абзац.
06.50 М/с «Драconi. Перегони безстрашних».

ТЕТ

06.00 Байдиківка.
06.30 ТЕТ Мультиранок.
09.45 Х/ф «Пастушка».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною.
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.30 Сьогодні.

ЧЕТВЕР 7 ЧЕРВНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 00.35, 03.00 Новини.
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським.
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини.

ICTV

04.05 Скарб нації.
04.15 Еврика!
04.25 Студія Вашингтон.

СТБ

06.55, 15.55 Все буде добре!
08.15 «Танцюють всі 6».
11.50 Звана вечера.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.10 Зона ночі.
04.40 Абзац.
06.50 М/с «Драconi. Перегони безстрашних».

ТЕТ

06.00 Байдиківка.
06.30 ТЕТ Мультиранок.
09.45 Х/ф «Усі жінки - вільні».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною.
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.00 Сьогодні.

П'ЯТНИЦЯ 8 ЧЕРВНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 21.00, 00.35, 03.00 Новини.
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським.
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини.

ICTV

04.05 Скарб нації.
04.15 Еврика!
04.25 Студія Вашингтон.

СТБ

06.55, 15.55 Все буде добре!
08.15 «Танцюють всі 6».
11.50 Звана вечера.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.10 Зона ночі.
04.40 Абзац.
06.50 М/с «Драconi. Перегони безстрашних».

ТЕТ

06.00 Байдиківка.
06.30 ТЕТ Мультиранок.
09.45 Х/ф «Усі жінки - вільні».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною.
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.00 Сьогодні.

СУБОТА 9 ЧЕРВНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Чорний Джек».
06.30, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

06.30 М/ф.
07.20 «Чекай на мене, Україна».
08.50 Х/ф «Два капітани».

ICTV

04.05 Скарб нації.
04.15 Еврика!
04.25 Студія Вашингтон.

СТБ

06.55, 15.55 Все буде добре!
08.15 «Танцюють всі 6».
11.50 Звана вечера.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.10 Зона ночі.
04.40 Абзац.
06.50 М/с «Драconi. Перегони безстрашних».

ТЕТ

06.00 Байдиківка.
06.30 ТЕТ Мультиранок.
09.45 Х/ф «Усі жінки - вільні».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною.
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.00 Сьогодні.

НЕДІЛЯ 10 ЧЕРВНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Чорний Джек».
06.30, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Сніданок з «1+1».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 05.35 «ТСН».

ІНТЕР

06.20 «Великий бокс. Теренс Кроуфорд - Джеф Хорн».

ICTV

04.05 Скарб нації.
04.55 Еврика!
05.05 Факти.

СТБ

06.55, 15.55 Все буде добре!
08.15 «Танцюють всі 6».
11.50 Звана вечера.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.25 Зона ночі.
05.20 Шендал-шоу.

ТЕТ

06.00 Байдиківка.
06.30 ТЕТ Мультиранок.
11.45 Х/ф «Щоденник слабака».

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною.
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.00 Сьогодні.

РЕКЛАМА ОГОЛОШЕННЯ

НЕРУХОМІСТЬ

Продам

1 кім. Східний, 1/5ц, 24м, звичайний стан...
2 кім. вул. Злуки 2/11, 63,6 м, без посередників...
Колонна, 21500...
Будинок з надвірними спорудами в с. Кобзарівка...

Оренда

Винайму квартиру для порядних людей розглянемо усі пропозиції...
Здам в оренду дві кімнати під офіс по 20м кв. по вул.15 Квітня...
Здам в оренду 3к. на Бамі 5/9, ц/б, індивідуальне опалення...

Куплю

Будинок біля Тернополя, ділянку, дачу розглянемо усі пропозиції...
0964736766; 0662929348

Дорого землю, городи від 1 га.
Допомагаємо в оформленні документів на землю: спадщина, сертифікати.

068) 862-24-29

(068) 862-24-29

(068) 862-24-29

Квартиру сиру у новобудові або обжиту, різні варіанти...
Куплю 1 кім. квартиру, малосімейку, кімнату в гуртожитку...

ТЕХНІКА

Ремонт автомобіля, ходова, рихтовка на стенді, заміна скла, поклейка тріщин...
0503776023, 0966021987

Автозапчастини до бусів

Мерседес «Спринтер», «Віто»
Фольксваген «Транспортер»

Фіат, Рено, Пежо та легкових автомобілів

м. Тернопіль, вул. Крушельницької, 17

Кoyo. TIMKEN NTN. SNR. ПІДШИПНИКИ

Для промислової та сільськогосподарської техніки
Для легкових та вантажних автомобілів

ПАСИ КЛИНОВІ Для імпортних комбайнів
САЛЬНИКИ

м. Тернопіль. Тел. (067) 354-70-97 www.bearings.te.ua

Продається мотор до Москвич-412 та причіп до трактора. м.Тернопіль. 0961926139 (Павло)

Трактори, мототрактори, мотоблоки, двигуни різних потужностей, обладнання до них. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. Знайдете дешевше - віддамо ще дешевше...

БУДІВНИЦТВО, РЕМОТ

Дошка на підлогу, обрізна, вагонка соснова

Газоблоки «Аерок», якісні, сертифіковані, клеї для кладки та оздоблення блоків, матеріали для утеплення фасадів, 0978085572

Електричні водонагрівачі, продаж, встановлення, технічне обслуговування 0404100, 0673533170

Сходи дубові, металеві, ковані від виробника, 0400335, 0673829242

Труби азбестоцементні, залізобетонні, 0424380, 0979798631

Опалювальна техніка, монтаж 0522317

Алмазне сверління, буріння отворів під вентиляцію та твердопаливні котли, 0960451604

Бетонні кільця для криниць, бруківка, фасадний облицювальний камінь, парпети, капелюхи 0977760627

Вкладення бруківки і плитки 0975466025

Кондиціонери провідних фірм світу, 0257478, 427237

Дахові роботи. Дошка, лати, мурлати 0981010055, 0981010077

ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

Очишувачі питної води (фільтри), картриджі. Гурт, різні б. Облицювальні набори 0432676, 0673491313

Ковані ворота, огорожі, перила. 0971322950, www.fk.te.ua

Вікна, двері, ворота гаражні 0671735531, 0504377716

Сервісна служба «Вікна & Двері», ремонтна, чистка форсунок, рихтувальні роботи 0526888, 0673542887

Кондиціонери провідних фірм світу, 0257478, 427237

Супутникові антени. Встановлення, налаштування, ремонт 0673047962, 0667770331

ЦЕГЛА

ОБЛИЦЮВАЛЬНА ДЕКОРАТИВНА

(067) 352-51-54 с. Плотиця, вул. Грушевського, 9

www.cegla-plotycha.com.ua

Меблі

Шафи-купе, безкоштовний замір, 0434714, 0674878484, 0958752424

Виготовлення шаф-купе 0429969, 0685233332

Виготовлення меблів, продаж меблевої фурнітури 0433993, 0674019806, 0631286858

Стільці, парти, 0269692, 0679363100

Шкіряні меблі для дому та офісу, 0297188, 0508597119

Ремонт та оббивка м'яких меблів 0976759094, 420307

Крісла. Виготовлення та ремонт 0977219177, 525521

Ліжка, двері, сходи з натурального дерева 0672742275

Оцінка майна

майнових прав та бізнесу експертна грошова оцінка землі 067 783 73 59

Мінімальний блок 49x49 мм (24 см²) на чорнобійній сторінці 72 грн

КЛАСИЧНІ МЕБЛІ ВІД ВИРОБНИКА вул. С. Бандери, 47 (м-н «Київ») 0673542064

Діє система знижок, залежно від площі та кількості виходів

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Продам

Приймаємо замовлення на сарданці та живці високопродуктивної чорної смороди. Надаємо консультації під час посадки та вирощування. 0973944257

Насіння детермінантної гречки сорту «Ювілейна 100» 1-ої репродукції, суржик (пшениця з ячменем, на корм). Тел.: (097) 317-15-23, (068) 606-70-67.

Кормовий буряк 2 та в тюках вигомішанку. Ціна договірна 0673885946

Куплю

Купуємо худобу, телят, коней 0498844, 0507404945, 0676726156

Закуповуємо ВРХ, коней, свиней, телят 09772720253

Куплю роги лося, оленя до 100 грн за 1 кг, а також старі роги сайгака. 0966762334

Тварини

Віддам у добрі руки цуценят 0982266977

ПОСЛУГИ

Побутові

Чистка килимів та м'яких меблів 0966703044

Електрика, ціна залежить від обсягу роботи 0660879011, 0982297976. Юра

Чистка подушок і перин 0974089466

Ремонт пральних машин, іншої техніки, 0970083248

- Чистка текстилю
Прасування
Чистка та фарбування шкіри
Чистка весільних платъ
Замша
Чистка ковдр
Чистка хутра
Аквачистка пуховиків
Чистка пір'я
Біочистка
Реставрація подушок, ковдр із заміною напірника
Перешиття перин та подушок

43-62-05

Італійська хімчистка "Фрателлі"
Тернопіль, Об'їзна, 12/5
(ринок "Західний", 2 ряд)

Медичні

Лікування на бджолиних вуликах, пилкок, мед 0685392533, 0972076523

Фінансові

Кредити 0972227777, 528822, www.terna.ua

Юридичні

Консультації щодо вирішення юридичних проблем в інших країнах 0672549506, 0950378089

РІЗНЕ

Бажаєш припинити пити? Анонімні алко-голіки 0683663538

Шукаю людину, яку вилікували від міжшребцевих гриж, або володіють інформацією щодо відповідного лікування 0986463722 (Сергієл)

Реклама і оголошення в нашій газеті

528830, 097 7947546

Ціни дійсні з 8.11.2017р.

Мінімальне оголошення — 2 рядки, до 70 символів 5 грн або купон

Кожен додатковий рядок +2 грн

Виділення напівжирним шрифтом +5 грн

Оголошення в рамці — 3 рядки, до 100 символів 20 грн

Оголошення в рамці — 5 рядків, до 150 символів 30 грн

На темному фоні +10 грн

1 позиція у бізнесовому довіднику (2 рядки) 35 грн

Кожен додатковий рядок +5 грн

Будинок-дача біля Тернополя, 2 пов., житий, 0,06 га, 28500. 0968509583
Мотоблоки нові (потужністю від 4 до 15 к. с.), трактори (від 12 к. с.), мото-трактори, двигуни різних потужностей, навісне обладнання. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. 0985989484, 493000, www.tractor_c.com.ua

Комп'ютерна діагностика автомобілів, усунення помилок, чистка форсунок. 0974351918

Лікування на бджолиних вуликах, бджолоужалення, інгаляція, пилкок, перга, прополіс, мед, воскова міль, мертві бджоли. с. Чернелів-Руський. 0679455186

Купон безкоштовного оголошення

Подільське СЛОВО

Рубрики: Куплю Продам Послуги Вважати недійсним

Text input field for advertisement text and phone number.

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в СЕРЕДУ до 12 год. Наша адреса: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

НАСІННЯ СУМІШІ
багаторічних трав, конюшини, люцерни, буркуну, кукурудзи, кормових бур'яків, сидеральних та медоносних культур
Послуги з очищення насіння
ПП «Тернопільнасіння». с. Івачів Долішній, вул. Бригадна, 2/6
тел. (0352) 29-61-96, 29-61-41, 067 909-01-90, 067 742-19-34, 097 299-39-99, 050 377-24-84. e-mail: nasin76@ukr.net

Вітаємо!

Іменинники Тернопільського районного територіального медичного об'єднання — лікар-отоларинголог **Володимир Петрович ЛІЩЕНКО**, лікар загальної практики — сімейний лікар **Ігор Богданович СМАЧИЛО**, лікар-акушер-гінеколог **Наталія Володимирівна РУДИК**, лікар-статистик **Юлія Ігорівна ВОЙТОВИЧ**, молодша медична сестра (санітарка) **Ірина Романівна ПОДЛЕЦЬКА**, сестра-господиня **Оксана Петрівна ПАВЛІК**, лікар з медицини невідкладних станів **Данко Володимирівч БЕЛЯВСЬКИЙ**, молодша медична сестра (санітарка палатна) **Людмила Миронівна ГАВРАДА**, лікар-хірург **Петро Володимирович КАЧУРГ**, молодша медична сестра (санітарка палатна) **Галина Михайлівна ГОРІШНА**, молодша медична сестра (санітарка) **Любов Миколаївна ДОШНА**, адміністратор **Ірина Йосипівна ГОРИЧОК**, сестра медична з фізіотерапії **Марія Ярославівна ПОСМІТЮХ**, електромонтер **Зіновій Степанович РОМАНШИН**, лікар з медицини невідкладних станів **Олег Романович МАШТАЛЯР**, бармен **Уляна Петрівна ЛОСИК**.

*В цей дорогий для серця день
Бажаєм квітів і пісень!
Від друзів – щирих привітань,
Від зірок – здійснення бажань!
Від сонця – світла і тепла,
Щоб доля щедрою була!*

Працівники відділу культури Тернопільської РДА, районної кабінету культури та районна організація профспілки працівників культури щиро вітають з днем народження завідувачку клубу с. Підгороднє **Людмилу Тарасівну КВАСНИЦЮ** та художнього керівника будинку культури с. Мишковичі **Соломію Антонівну СЦІБАЙЛО-ЯРУ**.

Від усеї удачі, справжнього людського щастя. Нехай здійсняться ваші творчі задуми, а гарній настрій додає наснаги на професійній ниві. Божого благословення вам і вашим сім'ям на многії літа!

*Нехай волошками цвітуть літа прекрасні,
Нехай здійсняться тисячі бажань,
Щоб доля дарувала тільки щастя,
Ні краплі бід, ні жалю, ні страждань.
Життя хай квітне, мов вишневий сад,
І кожен день усміхнено радіє,
А доля подарує зорінок рад,
Здоров'я, миру, успіхів й надії!*

Оголошення

Великобірківська селищна рада Тернопільського району Тернопільської області повідомляє, що відповідно до Постанови КМУ від 24.07.2009 року № 806 оголошується конкурс про визначення суб'єкта оціночної діяльності на проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки.

Заяви з метою участі приймають до 15 год. 02 липня 2018 року за адресою: смт Великі Бірки Тернопільського району Тернопільської області, вул. Грушевського, 53.

Конкурс відбудеться 02 липня 2018 року о 16 год.

За додатковою інформацією звертатися за телефоном 49-23-60.

Підгороднянська сільська рада Тернопільського району Тернопільської області проводить громадське обговорення містобудівної документації «Детальний план території земельної ділянки **Мазур І.Я.** для будівництва та обслуговування виробничих відділень з виготовлення дрібно-штучних бетонних будівельних виробів у селі Підгороднє Тернопільського району».

Громадські слухання відбудуться 03 липня 2018 р. о 15.00 год. в приміщенні клубу с. Підгороднє Тернопільського району за адресою: вул. Бережанська, 1.

Тел. для довідок: 55-04-97, 55-03-50.

Податкова консультація

Виплата дивідендів фізичній особі

У Тернопільській ОДПІ інформують, що згідно з п. 6 розділу II Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 148, суб'єкти господарювання мають право здійснювати розрахунки готівкою протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами, зокрема з фізичними особами – у розмірі до 50 000 гривень включно.

Платежі понад установлені граничні суми проводять через банки або небанківські фінансові установи, які в установленому законодавством порядку отримали ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунку, шляхом переказу коштів з поточного рахунку на поточний рахунок або внесення коштів до банку чи небанківської фінансової установи для подальшого їх переказу на поточні рахунки в банку. Кількість суб'єктів господарювання та фізичних осіб, з якими здійснюються готівкові розрахунки, протягом дня не обмежується.

Вимоги щодо обмеження готівкових розрахунків фізичної особи з підприємством (підприємцем), які встановлені п. 6 розділу II Положення № 148 (50 000 грн), стосуються розрахунків за правочинами, предметом яких є будь-які матеріальні блага, які оцінені в грошовій формі, у тому числі виплат суб'єктами господарювання дивідендів фізичним особам.

Повернення авансу «єдинником» III групи

У Тернопільській ОДПІ нагадують, що відповідно до п. 292.1 ст. 292 Податкового кодексу України доходом платника єдиного податку для юридичної особи є будь-який дохід, включаючи дохід представництва, філій, відділень такої юридичної особи, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі.

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг). Для платника єдиного податку третьої групи, який є платником ПДВ, датою отримання доходу є дата списання кредиторської заборгованості, за яку минає строк позовної давності.

При цьому, до складу доходу не включаються, зокрема, суми коштів (аванс, передплата), що повертаються покупцю товару (робіт, послуг) – платнику єдиного податку та/або повертаються платником єдиного податку покупцю товару (робіт, послуг), якщо таке повернення відбувається внаслідок повернення товару, розірвання договору або за листом-заявою про повернення.

У ситуації, коли зарахування та повернення авансу відбулося в одному звітному періоді та за умови розірвання договору, такі аванси не включаються до складу доходу платника єдиного податку та не відображаються у податковій декларації.

У разі ж, якщо повернення коштів, що надійшли на поточний рахунок як попередня оплата (аванс) за товари (роботи, послуги), відбулося в іншому податковому періоді, юридична особа-платник єдиного податку повинна включити такий аванс до складу доходу у звітному періоді, в якому відбулося зарахування вказаних коштів, та здійснити перерахунок доходу у податковому періоді, в якому відбулось їх повернення.

Такий перерахунок здійснюється шляхом подання уточненого раніше поданої податкової декларації платника єдиного податку третьої групи (юридичної особи), затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578 зі змінами, внесеними наказом Мінфіну від 17.03.2017 № 369, або уточнення показників у складі звітної податкової декларації за наступний податковий період.

Докладні консультації – у Центрі обслуговування платників. Телефон для довідок 43-46-10.

Інформує служба «101»

Пам'ятка туристу: основні заходи безпеки під час туристичних подорожей із активними формами пересування

Попереду літо – час відпусток, канікул і туристичних подорожей. Влітку прихильники активного відпочинку мандрують пішохідними стежками, подорожують на катамаранах і човнах водними маршрутами області, досліджують печери краю.

Щоб відпочинок минав безпечно, без неприємних несподіванок і пригод, Тернопільський районний відділ управління ДСНС України у Тернопільській області радить дотримуватись основних правил безпечної поведінки під час туристичних подорожей із активними формами пересування.

Небід час проходження пішохідного маршруту заборонено:

- чітко виконувати розпорядження керівника групи;
- перед виходом на маршрут ознайомитись із схемою та особливостями проходження маршруту;
- у разі виявлення ознак захворювань, травм, вчасно повідомити керівника групи;
- перед виходом на маршрут правильно підібрати спорядження, спеціальний одяг і взуття.

Під час проходження пішохідного маршруту заборонено:

- виходити на маршрут без топографічної карти, компаса або навігатора;
- під час руху по місцевості вживати невідомі ягоди та гриби;
- використовувати для обігріву чи освітлення наметів джерела відкритого полум'я (свічки, запальнички, газові пальники).

На спелеологічному маршруті вимагається:

- чітко виконувати розпорядження керівника групи;
- перед виходом на маршрут ознайомитись із схемою та особливостями проходження маршруту;
- під час відвідування печер використовувати спеціальне спелеологічне спорядження;
- якщо заблукати чи відстали від групи, залишатися на тому ж місці, самостійний пошук виходу може тільки ускладнити ситуацію;
- при проявах клаустрофобії утриматись від відвідання печери.

На спелеологічному маршруті заборонено:

- виходити на маршрут без додаткового (запасного) світла, карти печери, компаса;
- самовільно відхилятися від маршруту, забігати вперед чи відставати від групи, стрибати, стихійно долати перешкоди печерного рельєфу.

Під час проходження водного маршруту заборонено:

- перебувати на плавзасобах без рятувального жилета;
- зупинятись на нічліг в спеціально відведених для цього місцях (туристичних стоянках), які не відповідають вимогам безпеки;
- влаштувати стоянки та нічліги під поодинокими деревами, в місцях можливого виходу води на заплаву, на відкритих високих пагорбах;
- використовувати для обігріву чи освітлення наметів джерела відкритого полум'я (свічки, запальнички, газові пальники);
- купатись у місцях, не пристосованих для цього, а також без нагляду інструктора чи керівника групи;
- стрибати у воду з човнів, катамаранів, плотів, причалів та інших непередбачених для цього засобів;
- купатись у темну пору доби;
- залишати без нагляду дітей;
- купатись більше 15-20 хвилин з метою недопущення загального переохолодження організму;
- купатись раніше, ніж через одну годину після прийому їжі.

Пам'ятайте, що виконання цих правил допоможе уникнути травмування, а можливо, й зберегти життя.

Життя як воно є

На Пасху зійшлися докупи

Приїхавши на вихідні у село, Леся бігала з однієї хати в іншу. На околиці у старій халупці жив батько. На сусідній вулиці — мати. Років сорок тому, ще у молоді літа, вони раптом розбіглися. Тож Лесі, їхній єдиній доньці, шкода було обох.

Коли Леся нашвидкуруч обідала — їла хліб з варенням, запиваючи молоком, мати знала, що дочка збиралася до батька.

— Знов до старого біжиш? — бурчала собі під ніс. — Скільки можна його глядіти? Бач, не має він сил... А коли по коханках замолоду скавав, то мав здоров'я?

— Мамо, він так само мені рідний, як і ви, — з притиском відповідала.

— Еге, еге... Може, і його Сонька рідна?

— Ну, скільки можна! Сонька вже в могилі який рік, а ви все ніяк не забудете!

Леся гримала дверима і поспішала до тата, згадуючи, як батьки розбіглися. То було напередодні Великодня. Ту сумну паску, на яку крапали гіркі сльози, запам'ятала на усе життя.

...Хоч і мала лише шість років, а розуміла: між батьками щось сталося. Мама плакала, кричала на тата, обзивала. І поставила перед носом чемодан:

— Я вже все склала! І щоб мої очі тебе більше не бачили!

— Я не винен перед тобою, — батько розгублено стояв посеред двору.

Він, певно, не вірив, що Ліда ось так просто вижене його з хати, яку своїми мозолями звів. Повірила не йому, а сільським пліткам!

— Не плач, маленька моя, — пригортав до себе доньку. — Я тебе не покину...

Тато пішов жити у стареньку батьківську хатинку, вкриту ще соломою. Латав то дрявий дах, то облуплені стіни. І, як обходив, до воріт, куди вибігала Леся, і тичав їй то цукерки, то якусь іграшку. А на Великдень завжди чекала від нього нову сукню, в якій крутилася перед дзеркалом. І у першій клас за руку вів, і на всі свята приходив, і городи матері обробляв, і частину зарплати приносив, і хату ремонтував.

Уже коли пірнула, то дізналася, що розлучилися батьки через дурницю та людську заздрість. У селі вони були гарною міцною сім'єю. От комусь те щастя і виїдало очі. А особливо колгоспній бухгалтерці, у якої все було, та тільки жоден чоло-

вік у її хаті не затримався — такий мала паскудний характер. Вона і затримувалася по селу, що Павло ходив до неї. Коли Ліди це переказали, одразу ж виставила його за двері. І хоч він не пішов до бухгалтерки, мати не вірила жодному слову чоловіка. А з часом зрозуміла, що погарячкувала. Бо ж лише через рік сама бухгалтерка перед смертю, коли її доїдав рак, зізналася Ліді, що вигадала ту зраду. Так помстилася за те, що Павло вибрав не її. А вона ще зі школи сохла за ним.

Тепер мама, донько, ще батько не винен, і до нього, навіть впустила б назад. Та він уже не просився, бо до нього притупилася жити вдовиця Соня. Ця напрочуд добра жіночка завжди привітно приймала Лесю. Купувала їй гостинці, додому не відпускала без пирогів чи ягід. Тому Леся ніколи не ревнувала тітку Соню, а завжди приязно ставилася до батькової дружини. Щоправда, довго вони разом не прожили. Якось взимку Соня застудилася і померла.

Після того і батько, і Леся просили маму прийняти його назад. Та у Лідиній душі знову запанувала злість: через втрачені роки, ревності до Соньки, з якою чоловік жив у радості. І вона вперлася, сказавши: «Замолоду обійшлася без штанів, то й на старості не треба». Хоч їй на той час було п'ятеро.

Ні Ліда, ні Павло так і не одружилися — вікували одинокими, як билини в полі. А Леся десятиліттями розривалася між обома.

Батько, спершись на коцюбу, стояв біля воріт і виглядав, чи не забовваніє на вулиці постать його любішої доньки.

— Лесю, — замахав палицею, непомітно змахуючи Леся, обняла старого, пригорнула до себе, і така зачепила на душі: став згорблений, сивий. Кинулася відразу за роботу — і за годину у хаті блищала чистота.

— Знаєш, дитино, знов просився до матері назад. Тяжко мені, та й тебе не хочу мордувати. Клопоту з нами маєш. Мабуть, прийди до мене вікувати сусідка Марта. Вона сама, я сам, таке легше буде...

Що мала казати на його слова? Розуміла і шкодувала. А коли новину переказала матері, та аж сіла на диван:

— То, може, й мені піти заміж, коли він на старості здурів! Обоє посмішимо людей.

— А я вас не раз просила: зійдіться, — мало не з плачем кинула Леся.

У пригніченому настрої поїхала додому. А повернулася через тиждень — у суботу перед Великоднем.

Поки з чоловіком заносили у хату торби, краєм ока помітила, що подвір'я вже підметене. Коли це мати встигла? Запитала її, а вона змовчала, нічого не відповівши. Леся розклала на кухні продукти, що привезли з міста, а ніс лоскотав запах спеченої паски, як у дитинстві. А ще поглядів куртку. Аж в піт кинуло від страшної зодягу... Невже мати прийняла бригадира Іллю, який останнім часом сватався?! Не могла почекати, щоб свята минули?

— Хто тут? — сперсердя кинула.

Мати знічено відвела погляд, і раптом скригнула двері з кімнати. У хаті запанувала тиша. То на порозі постав... батько. Він уштовпав додому голосом.

— Приймете? — запитався про доньку.

— Тату! — Леся, як мала дитина, з плачем кинулася йому на груди.

Вперше за сорок років рідні люди разом зібралися на Великдень за родинним столом. Леся розчулено дивилася, як мама з усмішкою догоджала татові, а він непомітно торкався її руки. Паска впереміш зі сльозами радості так смакувала цього року...

Олена ПАВЛЮК.

Цікаво

Терапевтична сила в'язання

Завдяки цьому виду творчості можна не тільки створювати красиві й оригінальні речі, а й отримувати задоволення від процесу. До того ж це заняття корисне для здоров'я.

Сприяє роботі головного мозку

В процесі в'язання активні обидві півкулі мозку, причому працюють вони злагоджено. Це хобі — дієвий спосіб затримати появу когнітивних розладів, пов'язаних із віком.

Покращує моторику

Мозок посилає сигнали до м'язів для виконання потрібних дій, і в роботу включається моторика, що покращує рухові навички, передусім у дітей.

Запобігає появі артритів

Рух суглобів пальців рук забезпечує рух рідини навколо хрящів, зберігаючи суглоби добре зволоженими, що мінімізує ризик розвитку артритів. В'язання — це своєрідне тренування для пальців, кисті та передпліччя.

Покращує настрої

В'язання, як і будь-яка творча діяльність, сприяє позитивним емоціям, під час в'язання спинає мозок зивильні ендорфіни — так звані «гормони щастя».

Зменшує стрес

В'язання має заспокійливу дію, усуваючи наслідки нервово-негативного напруження.

Підвищує самооцінку

Це не просто хобі. Беручись до роботи, ви ставите мету і прагнете досягти її. А після отримання готового виробу з'являється відчуття виконаного обов'язку і гордість за себе. Це підвищує самооцінку і покращує емоційне благополуччя.

Сад. Город

Вирощуємо огірки

Огірки потрібно часто поливати теплою водою, підживлювати, прополувати, підтримувати (стимулює утворення додаткових коренів), прищипувати. Грунтові огірки прищипують над 5-6-м листком для утворення бічних батогів. У тепличних огірках регулярно прищипують бічні батоги над першою зав'яззю. Також необхідно видаляти зайві плоди, розмір яких досяг 5-7 см, щоб на одній рослині залишалось не більше 10-18 огірків.

Ще одним важливим елементом догляду за огірками є мульчування (бур'яни не ростуть, волю випаровується повільніше). Для мульчування

використовуйте соломку, тирсу, скошену траву (шар мульчі 10 см).

Якщо огірки ростуть повільно, рослини слабкі, їх можна підживити розчином коров'яку або курячого посліду з додаванням дерев'яного попелу. Ознакою нестачі добрив є жовте листя, огірки скидають усі зав'язі, плоди деформуються (грушоподібна форма — брак калію, звужений і загнутий кінчик — брак азоту). Криві, дугоподібні огірки можуть вирости в результаті перехресного запилення різних гібридів або ж через нерегулярне поливання. Огірки люблять підвищену вологість,

тому їх можна обприскувати, але у разі надлишку вологи є ризик різних грибкових захворювань. Поливати огірки потрібно рясно теплою водою (+ 18 °C), особливо в період масового формування плодів. У разі нестачі вологи у ґрунті, листя огірків темніє, стає крихким, а плоди — блідо-зеленими.

Вирощуємо помідори

Одним з найважливіших моментів у вирощуванні помідорів є правильне формування куща. Крім пасинкування (прищипування бічних пагонів), рекомендується видаляти на пагонах помідорів нижні листя до кожної нової зав'язі. Так на рослині залишаються тільки 3-4 верхні листки, яких йому цілком достатньо для фотосинтезу і харчування. Таке формування куща помідора, по-перше, забезпечує кращий доступ світла і повітря до рослини і до плодів, знижує ризик грибкових захворювань, по-друге, сприяє високій врожайності.

Помідори люблять рясні, але не дуже часті поливи під корінь. Це допомагає рослині коренувати глибше і розгалужену кореневу систему. А от зайві поливи призводять до водянистого смаку помідорів, розтріскування і скидання плодів, а також більшої вразливості до грибкових захворювань. Недостатній або нерівномірний полив призводить до розтріскування помідорів і появи верхньої гнилі. Під час поливу важливо уникати потрапляння води на стовбур, листя і плоди. Це спричиняє розвиток грибків.

Щоб зібрати багатий врожай, помідори потрібно мікробезпечити всіма необхідними мінеральними добривами. Від часу пікіровки розсади і до початку цвітіння помідорам потрібні комплексні мінеральні добрива. Після утворення перших плодів починайте удобрювати спеціальним добривом для помідорів на основі калію. Дерев'яний попел має лужну реакцію і містить 5% калію. Помідори — культура, яка самозапилюється і штучного запилення не потребує. Однак для гарантії самозапилення і отримання більшої кількості плодів можна протягом всього періоду цвітіння один раз на 2-3 дні струшувати кожну рослину.

Щоб покращити смакові якості, висаджуйте між кущиками

однорічники-медоноси (базилік і чорнобривці).

Найпоширеніші і найнебезпечніші хвороби помідорів: грибок ураження, фітофтороз, верхня гниль, бура плямистість і тютюнова мозаїка.

Більшість хвороб провокують дощі, недостатність тепла і сонця. Поєднання холоду і дощу може бути згубним для помідорів.

Для профілактики хвороб рекомендується дотримуватися таких правил:

- використовуйте насіння, стійке до захворювань;
- вирощуйте помідори в теплиці або парнику, а не у відкритому ґрунті;
- дотримуйтеся чергування овочевих культур, щорічно міняйте ґрунт, де вирощуєте помідори;
- викорчовуйте і знищуйте уражені хворобами і шкідниками томати;
- ніколи не висаджуйте рослини поряд із картоплею;
- регулярно просапуйте ґрунт між рослинами;
- пасинкування, формування і обрізки робіть у суху погоду.

Футбол | Ліга чемпіонів Тернопільської області

Шляхтинці тріумфували у фіналі

«Лісма» (Шляхтинці, Тернопільський р-н) – «Січ» (Ягільниця, Чортківський р-н) – 3:0

Голи: Іван Ясенко (32, 34); Арсен Кривобедрий (61).

«Лісма»: Мацюх, Федорчук (Стець, 81), О.Агрес, Кривобедрий, Лемещак, Галадза, Ясенко (Кушнерчук, 71), Бутрин (Я. Агрес, 89), Льошка, Грицик, Цінчик (Шпилюр, 63).

Арбітр: Ігор Садковський (Теребовля).

Асистенти арбітра: Роман Островський (Тернопіль), Ігор Скуба (Скалат).
Бережани. Стадіон «Нива». 900 глядачів.

майданчика низом пробив повз ворота, який вийшов на перехоплення — 2:0. В другому таймі номінальну господарку свідомо віддали ініціативу господарю і діяли на контратаках, в одній з них спіймавши хлопців із Ягільниці на помилці. Юрій Побуринний у простій ситуації впав, шкіряного підхопив Кривобедрий і влучно пробив у нижній, дальній від голкіпера кут воріт — 3:0.

З рук голови Федерації футболу Тернопільської області Тараса Юрика команди отримали спеціальні медалі, футболісти «Січі» — м'ячі, «Лісмі» презентовано сертифікат на придбання комплексу нової футбольної форми. Апофеозом футбольного свята стало вручення під звуки всевітньо-відомого хіта групи Queen «We Are The Champions» та величній кількості конфетті перехідного красеня-кубка із гра-

віруванням назви першого переможця Ліги чемпіонів Тернопільщини-2017/18, якого отримав капітан шляхтинського клубу Юрій Федорчук.

За матеріалами офіційного сайту Федерації футболу Тернопільської області.

Спортивний калейдоскоп

Головним тренером тернопільської «Ниви» став Віталій Шумський (на фото). Він виступав за «нивівців» у сезоні 1993/94 років та у 1997-му. До цього новий наставник клубу з Тернополья працював у структурі львівських «Карпат». Одразу після представлення Віталій Іванович провів із командою перше тренувальне заняття на стадіоні другої ліги України проти ФК «Львів» (2-го червня о 17:30 на стадіоні у Вишнівці Збарзького району). А напередодні тернопільяни перервали 3-матчеву програвшу серію, здолавши на виїзді білоцерківський «Арсенал» (2:0). Тарас Кривий змістився з флангу в центр та відпасував на Олексія Литовченка, котрий у два дотики обробив м'яч та відправив у сітку. Згодом Олександр Апанчук, увірвавшись у штрафний майданчик, на праху обіграв захисника «канонірів» та пробив точнісінько в дальню дев'ятку.

У рамках 5-го туру вищої ліги Тернопільської області «ДСО-Поділля», ціною травмування 2-х гравців, здобули перемогу над «Тернопіль-ДЮСШ». За 4 хвилини в середині першого тайму «подоляни» забили трічі. Спершу Владислав Левчик, уникнувши офсайдної пастки, реалізував вихід віч-на-віч із голкіпером — 0:1. Через дві хвилини захисники господаря вивели м'яча, зробили це не зовсім вдало, і він дістався Віталію Мицишину, котрий практично з лінії штрафного майданчика поцілів у нижній кут воріт — 0:2. Після цього Юрій Сорочан майстерно прийняв кулястого в повітрі і точно пробив із 15-ти метрів — 0:3. «Містяни» змогли лише скоротити відставання в рахунку до мінімуму. «ДСО-Поділля» з 7-ма очками в активі — 4-ті в турнірній таблиці.

Великогаївський «Агрон-ОТТ» у 5-му турі чемпіонату вищої ліги Тернопільщини переміг у Заліщиках місцевий «Дністер». Наприкінці першого тайму Віктор Ковалік майстерно переграв голкіпера «Дністра» Дениса Купченка — 0:1. Після м'яча встановив остаточний рахунок — 0:2. Це 4-та поспіль перемога для команди Романа Курдупеля в сезоні-2018, завдяки якій «Агрон» очолює турнірну таблицю. Результати інших матчів звітної туру вищої ліги: «Кристал» (Чортків) – ФК «Вишнівець» 1:1, «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ) – ФК «Бережани» 1:0, ФК «Козова» – «Колос» (Зборів) 1:1.

Оголошено набір у Тернопільський педагогічний заклад. Запрошують учнів, які закінчили 9-й клас, у спеціалізовані футбольні групи інтернатного типу для навчання та тренування. Інтернальні класи забезпечують харчуванням, проживанням, спортивною формою. Кращі випускники запрошують у ФК «Тернопіль», вони поповнюють лави студентів ТНПУ ім. В. Гнатюка та виступають у чемпіонаті України й області серед юніорів. Із командою працюють досвідчені тренери. Інші види спорту: легка атлетика, біатлон, баскетбол, волейбол, гандбол. Відбір проведуть на стадіоні ТНПУ ім. Гнатюка о 9:30 за адресою: м. Тернопіль, вул. Винниченка, 10. Дати проведення: I тур, футбол — 19 червня, II тур, футбол — 22 червня; інші види спорту, I тур — 21 червня; контактні телефони: (097) 866-15-73, (096) 060-40-56, (0352) 54-11-65.

3 червня на футбольному полі смт Велика Березовиця відбудеться матч 6 туру чемпіонату Тернопільської області з футболу між командами «ДСО-Поділля» і ФК «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ). Початок матчу о 17 год.

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Команда «Лісма» зі Шляхтинців Байковецької об'єднаної територіальної громади розгромила у фіналі дебютного сезону Ліги чемпіонів Тернопільщини опонентів із «Січі» з Ягільниці Чортківського району. Під час виходу на поле футболістів супроводжували вихованці Бережанської спортивної школи. Згодом дві дівчинки винесли красень-кубок, за який з жовтня минулого року змагалися 15 найкращих районних команд Тернопільської області.

Коллектив зі Шляхтинців тріумфував у вирішальній грі проти «Січі». Героями поєдинку стали нападник Іван Ясенко та Арсен Кривобедрий. Перший забив два голи, другий — віддав голю передачу і відзначився одним забитим м'ячем. Фактично долю поєдинку було вирішено за дві хвилини тайму. На 32-й хвилині Кривобедрий продавив на правому краю опонента та зробив

прострільну передачу. Ясенко в дотик прийняв круглого, а другим із близької відстані пробив по воротах — 1:0. Через дві хвилини Ясенко відібрав м'яч в оборонців «Січі» майже в центральній частині поля, прокинув собі на хід, та з лінії штрафного

Спортивний туризм | Орієнтування в паркових зонах

Спільна мета єднає людей

Традиційні змагання на першість Тернопільської області зі спортивно-туристського орієнтування в паркових зонах у рамках Всеукраїнських масових спортивних заходів «Спорт для всіх у парках і скверах», присвячені Дню матері, відбулися в парку «Національного відродження», зібравши різновікову команду прихильників здорового способу життя.

Перед кожним учасником було випробування: пошук контрольних пунктів, що розташовані на теренах парку. Молодшим учасникам вікових груп 10-14-ти років, 35-річним і старшим, сімейним парам необхідно було віднайти їх за вибором, для решти вікових груп — у заданому напрямку з поступовим зростанням номерів. Учасники, які більше віднашли за зростаючим часом, здобули почесні місця в турнірній таблиці.

У віковій групі 10-12-ти років серед дівчат переможцем стала Ольга Фереян, відповідно II і III місця здобули Вікторія Камінська та Наталя Богун. Серед хлопців у тій же віковій групі фінішну стрічку першим перетнув Дмитро Перець, II і III місце здобули

Максим Собчак та Любомир Коваль. У віковій групі 13-14-ти років серед хлопців перемогла Лілія Гринчак, II і III місця здобули Вікторія Шкільняк та Інна Матвіїв. Серед дівчат у відповідній віковій групі фінішну стрічку першим перетнув Денис Пелехатий, II і III місце здобули Максим Кіндзерський та Максим Глухань.

У віковій групі 15-16-ти років серед дівчат першість очолила Тетяна Бас, а призерами стали Катерина Рожко та Тетяна Куцик. Серед юнаків у цій віковій групі фінішну стрічку першим перетнув Назарій Кошулинський, II і III місце вибороли Андрій Слота та Олександр Боечко. У віковій групі 17-18-ти років серед дівчат переможцем стала Анастасія Гончар, призерами, II і III місця відповідно, Лінда Боечко та Каріна Ленько.

У віковій групі 19-20-ти років серед дівчат фінішну стрічку переможно перетнула Оксана Токар. У віковій групі 21-34-х років серед жінок переможцем стала Олена Радецька, другу сходинку виборола Юлія Груніна. Серед чоловіків у тій же віковій групі фінішну стрічку першим перетнув Роман Мороз, II і III місце здобули Михайло Онишків та Іван Заставний. У віковій групі 35 років і старші серед жінок переможцем стала Галина Фалінська, II і III місце здобули Алла Боровик та Олена Філенко. Серед чоловіків у тій же віковій групі фінішну стрічку переможно перетнув Андрій Легкий.

Окрема категорія спортсменів — «сімейні пари», діти віком до 10-ти років та батьки. В цій номінації переможцями стали Тетяна Грухіна та її дочка Вікторія, II місце здобули Тетяна Єрмакова із сином Леонідом.

Захід організовано Тернопільським обласним комунальним підприємством туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді (директор Оксана Пшенична) спільно з Тернопільським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» (директор Володимир Ванджура).

Все буде смачно

Ароматна й соковита ягода любові

Розпочався сезон полуниці. Ця ягода посіла гідне місце в харчовій промисловості, косметології, народній медицині. Завдяки своєму складу вона володіє протизапальними і антимікробними властивостями, має загальнооздоровчу дію на організм, допомагає нормалізувати метаболізм, містить вітаміни РР, В1, В2, В6, Е, С, каротин, фолюву кислоту, калій, кальцій, фосфор, йод, магній, натрій, залізо, цинк, клітковину, пектини.

Чи знали ви, що полуниця:

- зміцнює імунітет;
  - сприяє омолодженню організму;
  - нормалізує роботу кишечника;
  - запобігає онкологичним захворюванням;
  - регулює артеріальний тиск;
  - знижує рівень холестерину;
  - допомагає схуднути; сприяє розщепленню жирів і нормалізації рівня цукру в крові;
  - оздоровлює серцево-судинну систему. Завдяки вмісту саліцилової кислоти сприяє розрідженню крові і запобігає утворенню згустків. Вітамін С, калій, клітковина пригнічують всмоктування холестерину в кишечнику, що також важливо для нормального функціонування;
  - відмінний засіб від головного болю, у ній є речовини, які близькі до складу аспірину;
  - покращує настрій і загальний тонус. Ароматичні речовини, що містяться в полуниці, стимулюють вивільнення серотоніну, який впливає на настрій;
  - завдяки вмісту йоду сприяє профілактиці захворювань щитовидної залози;
  - багата на мідь, який стимулює вироблення колагену;
  - справжній плямовивідник пігментних плям і веснянок; сприяє відбілюванню зубів;
  - позитивно впливає на пам'ять. На думку вчених, речовина, яка міститься в полуниці, має профілактичний ефект хвороби Альцгеймера;
  - «ягоднолюбів» полуницю назвав англійський учений Патрік Холфорд. Він довів, що в ній міститься велика кількість цинку, який викликає сексуальне збудження.
- Полуниця — не лише дуже корисна ягода, з нею усі страви виходять смачними. Коли набридають звичні десерти, час пробувати щось нове та оригінальне.

Польський полуничний сирник «Дюймовочка»

Інгредієнти для приготування бісквіту: яйця - 5 шт., цукор - 3/4 скл., пшеничне борошно - 2/3 скл., какао - 1/3 скл.

Приготування. Змішати борошно з какао. Білки збити в густу піну, додати цукор і жовтки. Всыпать сухі інгредієнти і змішати. Дно форми застелити пергаментним папером і змастити маслом маргарину, присипати борошном. Обережно вилити тісто. Випікати 35-40 хв. при температурі 160-170° С. Гарячим вийняти з форми, перекласти на дошку. Цупкою ниткою розрізати на 2 коржі.

Інгредієнти для сирного прошарку: домашній сир (тричі перебитий) - 5 шт., ванільний пудинг - 1 пачка, масло - 110 г, кілька крапель мигдального ароматизатора.

Приготування. Перетерти масло з цукром і яйцями. Поступово додати сир, мигдальну есенцію і пудинг. Форму вистелити пергаментом і змішати маргарин, викласти сирну масу. Випікати 35 хвилин (щоб сирник підрум'явився). Охолодити.

Інгредієнти для крему: вершковий пудинг - 2 шт. (купуємо на базарі, де торгують польськими товарами), молоко - 500 мл, цукор - 4-5 ст. л., масло - 220 г.

Приготування. Із цих компонентів (крім масла) приготувати тісто. Масло збити міксером і по одній ложці, не припиняючи збивати, додати до тіста, трохи

мигдального ароматизатора.

Приготувати 2 полуничних желе. 1 кг полуниці порізати. Взяти кілька штук шоколадної печива.

Скласти (у форму): бісквіт, 1/3 крему, сирник, знову 1/3 крему. Залити полуничним желе, зверху викласти бісквіт. Дати охолонути, вийняти з форми. Залити рештою крему і посипати крихтками печива, викласти нарізану пластинками полуницю.

Десерт із полуниці, молока та печива

Інгредієнти: полуниця - 700-800 г, лимон - 0,5 шт., молоко згущене - 380 г, вершки жирні - 200 мл, масло - 20 г, печиво шоколадне - 100 г.

Приготування. Полуницю нарізати шматочками. Кілька ягід залишити для прикрашання. Розім'яти полуницю виделкою і вичавити сік лимона, збити вершки, додати молоко згущене. Перемішати.

Викласти фольгою форму й перекласти суміш. Подрібнити печиво, змішати його з маслом. Викласти у форму другий шар печива. Покласти в морозильну камеру на 6 годин.

Полуничний десерт викласти на тарілку печивом вниз, зняти фольгу з фруктовому шару.

Прикрасити торт залишками збитих вершків і полуницею.

Полуниця під йогуртом

Інгредієнти: полуниця, грецький йогурт м'ята, мед. Кількість залежить від форми десерту, в якій охолоджуватиметься десерт.

Приготування. Полуницю порізати в блендері. Викласти на дно посуду. Залити йогуртом, прикрасити листком м'яти.

Тонкою цівкою влити мед. Покласти на 30 хв. у холодильник.

За бажанням можна зробити кілька шарів.

Полунично-базиліковий сорбет

Інгредієнти: полуниця - 250 г, базилік - 1 пучок, цукор - 3 ст. л., вода - 70 мл.

Приготування. Змішати воду і цукор, закип'ятити.

Змішати полуницю, листя базиліку і сироп в блендері до стану пюре. Покласти в морозильну камеру на 2-3 год.

Шоколадний полунично-банановий десерт

Інгредієнти: знежирене молоко - 100 г, знежирений сир - 500 г, полуниця - 200 г, банани - 2 шт, кава варена - 2 ст. л.

Приготування. Полуницю порізати на 2 частини, банани - кружечками. Натерти на терці шоколад. Збити міксером сир, влити в нього каву. У посуд викласти частину бананів, зверху — частину полуниці, полити сиром і посипати шоколадом. Потім шари повторити в тій самій послідовності ще двічі.

Залишити в холодильнику на 3-4 год. **Смачного!**

Дитячий майданчик

Лабіринт

У маленьких очах відбивається світ

У маленьких очах відбивається світ —

Гамірливий, гучний і великий —

Буйна радість зелених віт,

Білі мари і срібні ріки...

...Хай в маленьких очах відбивається світ —

Од маленьких ромашок до стартів великих,

Хай в них світиться синій Zenit,

А не жах од повоїці диких.

Василь СИМОНЕНКО.

Дівчинка і Ромашка

Ясної сонячної днини маленька дівчинка вийшла погратися на зелену галявину. Раптом вона почула плач. Прислухалася дівчинка і зрозуміла, що плач доноситься десь з-під каменя, що лежить обабіч галявини. Камінь був великий, як голова кролика, але дуже твердий. Підійшла дівчинка до каменя і запитала:

— Хто там плаче під каменем?

— Це я, Ромашка, — почувся ледь вловимий голосок. — Звільни мене, дівчинко, тисне на мене камінь...

Відкинула дівчинка камінь і побачила ніжну, білу стеблинку Ромашки.

— Спасибі тобі, дівчинко, — подякувала Ромашка, виструнчивши і зітхнувши на грудні. — Ти звільнила мене з-під Кам'яного Гноблення.

— Як же ти потрапила під камінь? — запитала дівчинка.

— Обдурило мене Кам'яне Гноблення, — відповіла Ромашка, — коли я була маленьким насіннячком. Восени я шукала теплий куточок. Дало мені при-

тулок Кам'яне Гноблення, обіцяло оберігати від холоду і спеки, дощу і вітру. А коли мені захотілося побачити Сонечко, воно ледве не розчавило мене. Я хочу бути твоею, дівчинко.

Дівчинка прийшла до Ромашки, і вони разом зустрічали схід Сонця.

— Як добре бути твоею, дівчинко! — часто говорила Ромашка.

— А якби ти виросла в лісі або обабіч дороги? Якби ти була нічия? — запитала дівчинка.

— Я б умерла від горя, — тихо мовила Ромашка. — Але я знаю, що нічий квітів не буває. Вони завжди чиєсь. Он та Вогняна Маківка — вона дружить із Сонечком. Сонечко попросило її: «Ти моя, Вогняна Маківко». Я чую цей шепіт, коли сходить Сонце, а Маківка назустріч йому розкриває свої прекрасні пелюстки. А он та Волошка — товаришка Весняного Вітру. Він першим щоранку прилітає до Волошки, будить її і шепоче: «Прокинься!» Квітка не могла б жити, якби вона була нічиєю.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

Знайди відмінності

